

1 Stratégia operačného programu

1.1 Stratégia OP pre príspevok k stratégii EÚ pre inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast a na dosiahnutie ekonomickej, sociálnej a územnej súdržnosti

1.1.1 Popis stratégie OP z hľadiska prínosu k stratégii Európa 2020 a k dosiahnutiu ekonomickej, sociálnej a územnej súdržnosti

Tab. 1 Prehľad prioritných osí OPII vrátane stanovenia zodpovednosti za implementáciu

Názov prioritnej osi	Fond	Zodpovedný subjekt
Prioritná os 1 - Železničná infraštruktúra (TEN-T CORE) a obnova mobilných prostriedkov	KF	MDV SR
Prioritná os 2 - Cestná infraštruktúra (TEN-T)	KF	MDV SR
Prioritná os 3 - Verejná osobná doprava	KF	MDV SR
Prioritná os 4 - Infraštruktúra vodnej dopravy (TEN-T CORE)	KF	MDV SR
Prioritná os 5 - Železničná infraštruktúra a obnova mobilných prostriedkov	EFRR	MDV SR
Prioritná os 6 - Cestná infraštruktúra (mimo TEN-T CORE)	EFRR	MDV SR
Prioritná os 7 - Informačná spoločnosť	EFRR	MIRRI SR
Prioritná os 8 - Technická pomoc	EFRR	MDV SR, MIRRI SR
Prioritná os 9 – Podpora výskumu, vývoja a inovácií	EFRR	MŠVVaŠ SR, MH SR
Prioritná os 10 – Podpora výskumu, vývoja a inovácií v Bratislavskom kraji	EFRR	MŠVVaŠ SR, MH SR
Prioritná os 11 – Posilnenie konkurencieschopnosti a rastu MSP	EFRR	MH SR
Prioritná os 12 – Rozvoj konkurencieschopných MSP v Bratislavskom kraji	EFRR	MH SR
Prioritná os 13 – Technická pomoc VaI	EFRR	MŠVVaŠ SR, MH SR
<u>Prioritná os 14 – Podpora utečencov v Európe (CARE)</u>	<u>EFRR</u>	<u>MIRRI SR</u>

1.1.1.5 Prepojenie stratégie OPII - IS s plnením stratégie Európa 2020

Tab. 2 Plnenie Digitálnej agendy pre Európu z pohľadu prioritných tém

Pilier	Hlavné aktivity	Špecifické ciele
I. Digitálny jednotný trh	<ul style="list-style-type: none"> Poskytnutie verejných zdrojov dát pre znovu použitie Pravidlá na ochranu dát 	Zlepšenie celkovej dostupnosti dát verejnej správy vo forme otvorených dát
	<ul style="list-style-type: none"> Opatrenia na rozvoj Európskeho trhu s online obsahom Migrácia na Jednotnú európsku platbu, eInvoicing, nariadenie o elektronickej identifikácii a dôveryhodných službách pre elektronické transakcie na vnútornom trhu, smernica pre eCommerce Pravidlá na ochranu dát Zjednodušenie podnikania v rámci Európskej únie 	<p>Zvýšenie inovačnej kapacity najmä malých a stredných podnikateľov v digitálnej ekonomike</p> <p>Umožnenie modernizácie a racionalizácie verejnej správy IKT prostriedkami</p>
II. Interoperabilita a normy	<ul style="list-style-type: none"> Presadzovanie interoperability prijatím európskej stratégie a rámca interoperability Prijatie opatrení v oblasti legislatívy, štandardov, spoločných rámcov, implementácie generických nástrojov a znovu použiteľných technických blokov, ktoré umožnia cezhraničnú interoperabilitu služieb a systémov Vzájomné uznanie eID a dôveryhodných služieb pre elektronické transakcie 	<p>Zvýšenie kvality, štandardu a dostupnosti eGovernment služieb pre podnikateľov</p> <p>Umožnenie modernizácie a racionalizácie verejnej správy IKT prostriedkami</p> <p>Zvýšenie kvality, štandardu a dostupnosti eGovernment služieb pre občanov</p>

III. Dôvera a bezpečnosť	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Boj proti kybernetickým útokom, EU platforma kyber zločinu ▪ Poskytovanie notifikácií o prelomení bezpečnosti ▪ Rozvoj Národnej platformy alarmov a upozornení ▪ Vytváranie lepšieho internetu pre deti (zodpovedný prístup pri využívaní internetu) 	Zvýšenie kybernetickej bezpečnosti v spoločnosti
IV. Prístup k rýchlemu a superrýchlemu internetu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Posilniť a zefektívniť financovanie vysokorýchlostného širokopásmového pripojenia z prostriedkov EÚ ▪ Podpora investícií do konkurencieschopných NGN 	Zvýšenie pokrytia širokopásmovým internetom / NGN
V. Výskum a inovácie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nová generácia webových aplikácií a služieb 	<p>Zvýšenie kvality, štandardu a dostupnosti eGovernment služieb pre podnikateľov</p> <p>Zvýšenie kvality, štandardu a dostupnosti eGovernment služieb pre občanov</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora spoločných infraštruktúr na výskum IKT a inovačných zoskupení ▪ Stratégia EÚ pre „cloud computing“ najmä pre verejnú správu a vedecký sektor 	Racionalizácia prevádzky informačných systémov pomocou eGovernment cloudu
VI. Zvýšenie digitálnej gramotnosti, zručností a inklúzie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zavedenie služieb eLearningu a eSkills pre získavanie IKT zručností ▪ Podpora on-line nástrojov pre rekvalifikáciu a trvalý profesionálny rozvoj ▪ Zapojenie žien do IKT pracovnej sily ▪ Zabezpečenie prístupnosti webových stránok verejného sektora a pomoc znevýhodneným prístupíť k obsahu 	Zlepšenie digitálnych zručností a inklúzie znevýhodnených jednotlivcov do digitálneho trhu
VII. Výhody pre spoločnosť EÚ vyplývajúce z IKT	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zavedenie služieb telemedicíny vo väčšom rozsahu ▪ Zefektívnenie zdravotníctva ▪ Podpora európskych štandardov, testovanie interoperability a osvedčovanie systémov zdravotnej starostlivosti ▪ Technológie asistovaného života v oblasti tele-starostlivosti a on-line podpory sociálnych služieb ▪ Budovanie systémov varovania pred nebezpečnými udalosťami ▪ Podpora bezproblémových cezhraničných služieb elektronickej štátnej správy na jednotnom trhu 	<p>Zvýšenie kvality, štandardu a dostupnosti eGovernment služieb pre podnikateľov</p> <p>Zvýšenie kvality, štandardu a dostupnosti eGovernment služieb pre občanov</p> <p>Zlepšenie digitálnych zručností a inklúzie znevýhodnených jednotlivcov do digitálneho trhu</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora bezproblémových cezhraničných služieb elektronickej štátnej správy na podporu MSP 	Zvýšenie inovačnej kapacity najmä malých a stredných podnikateľov v digitálnej ekonomike

1.1.1.7 Hlavné okruhy identifikovaných potrieb pre zabezpečenie investičnej stratégie OP II (časť Val)

Malé a stredné podnikanie

Významným parametrom inovačnej výkonnosti krajiny je aj kondícia MSP, keďže slovenská ekonomika je charakterizovaná práve dominanciou MSP. Tie dosahujú viac ako 50 %-ný podiel na tvorbe pridanej hodnoty, tržbách a vo vytváranom zisku dosahujú úroveň nad 50 %. MSP sú charakterizované dominantným zastúpením mikropodnikov (podnikatelia a podniky zamestnávajúci menej ako 10 zamestnancov a s obrátom nižším ako 2 mil. EUR/rok). Mikropodniky predstavujú 96 % všetkých podnikov v SR. V SR teda pôsobí iba 14 339 podnikov s viac ako 10 zamestnancami a vyšším ročným obrátom ako 2 mil. EUR²⁴. Daná štruktúra MSP v kombinácii s prebiehajúcim trendom ich prepadu do kategórie mikropodnikov, resp. ich zanikania²⁴, je preto veľkou prekážkou výraznejšieho rozvoja inovácií v tejto kategórii podnikov.

Podľa prieskumu FlashEurobarometer z r. 2012 predstavuje podnikanie v SR preferenčnú kariérnu voľbu pre 33 % obyvateľov, čo je pod úrovňou priemeru EÚ. Je potrebné prijať opatrenia podporujúce zvyšovanie motivácie pre podnikanie a vznik a rozvoj inovatívnych start-up podnikov. V SR je dlhodobo zaznamenávané vysoké percento zánikov podnikov, v r. 2010 podľa údajov Eurostatu predstavovala miera prežitia podnikov po 3 rokoch od vzniku 41,7 % (priemer EÚ: 56,1 %), čo zaradilo SR na predposledné miesto v rámci EÚ.

Pokles systémovej konkurencieschopnosti sektora MSP v SR nastal najmä v dôsledku:

- straty inovačného potenciálu MSP vplyvom nízkej vzájomnej kooperácie, chýbajúceho rozvíjania zručností nízkeho osvojovania si/zavádzania inovácií a nových trendov;
- obmedzených možností financovania MSP, osobitne najmenších veľkostných kategórií (mikropodnikov a malých podnikov), vplyvom konzervatívneho prístupu tradičných komerčných poskytovateľov (bánk) a absencie alternatívnych možností financovania;
- nízkej motivácie populácie pre vstup do podnikania a prevažujúceho vnímania podnikania ako nutnosti namiesto vnímania podnikania ako príležitosti;
- chýbajúcej motivácie/odvahy MSP pre expanziu podnikateľských aktivít nad rámec konvenčných produktov a služieb;
- poklesu ekonomickej aktivity veľkej časti MSP vplyvom globálnej ekonomickej krízy a prekážok v podnikateľskom prostredí a ich prepadu do kategórie mikropodnikov.

Pre prekonanie uvedených prekážok a riešenie zlyhaní trhu, v ktorých sa MSP nachádzajú, je potrebné zabezpečiť systematickú podporu v priebehu celého životného cyklu podnikov. Praktické skúsenosti z realizovaných programov naznačujú, že pre MSP, najmä v počiatočných štádiách existencie, kedy nemajú dostatočné praktické skúsenosti, je potrebná komplexná podpora kombinujúca zabezpečenie prístupu k financiám s administratívnou podporou pri rozbehu podnikateľských aktivít a taktiež s poradenstvom a odbornými konzultáciami realizovanými kontinuálne v priebehu dlhšieho času. Týmto opatreniami bude možné eliminovať súčasnú vysokú mieru zánikov podnikov a zvýšiť mieru prežitia začínajúcich podnikov.

Rovnako je potrebné stimulovať rast konkurencieschopnosti v prostredí existujúcich MSP s cieľom podporiť vytváranie inovatívnych produktov a služieb a uplatňovanie nových obchodných modelov v podnikaní. Všeobecne vnímanú potrebu vo financovaní je potrebné doplniť potrebou rozvoja zručností a kompetencií, ktorá vyplýva aj z hodnotenia Small Business Act. Opatrenia by mali byť zamerané na kombináciu finančnej podpory, odborného poradenstva, vytvorenia podmienok pre zavádzanie alternatívnych foriem podnikania a sociálnych inovácií. Je potrebné zamerať sa na generovanie MSP s rastovým potenciálom, ktoré dokážu kooperovať s vedecko-výskumnými inštitúciami, využívať výsledky vedecko- výskumného procesu v podnikateľskej praxi, začleniť sa do hodnotových reťazcov, etablovať sa na vyšších úrovniach dodávateľských štruktúr veľkých medzinárodných korporácií, prispôbovať sa podmienkam a výzvam globálnej ekonomiky (internacionalizácia). Týmto opatreniami bude možné podporiť rast konkurencieschopnosti MSP a eliminovať súčasný trend ich prepadu do kategórie mikropodnikov.

²⁴ Počet podnikov nad 9 zamestnancov sa medzi rokmi 2008 a 2012 znížil o 51 % - zdroj: ŠÚ SR.

Teritoriálne aspekty VVaI a MSP

Aj napriek štatisticky vykazovanému vysokému HDP na obyvateľa čelí BSK negatívnym dôsledkom dlhoročného podfinancovania vzdelávania, VVaI. Vzdelávacie, VVaI aktivity v BSK sú previazané s hospodárskym rozvojom celej SR a tematicky ide o aktivity v prioritných oblastiach RIS3 SK. Vedecké tímy z výskumných inštitúcií v Bratislave spolupracujú s hospodárskou praxou, ktorej značná časť sa nachádza aj mimo územia regiónu a majú veľký význam pre slovenské hospodárstvo ako také – či už ide o automobilový priemysel, strojárstvo, energetiku a ďalšie.

V programovom období 2007 – 2013 sa naštartovala obnova infraštruktúry a bol podporený vznik rôznych typov výskumných centier (centrá excelentnosti, priemyselné výskumno-vývojové centrá, kompetenčné centrá, univerzitné vedecké parky, výskumné centrá národného významu). V rokoch 2013 – 2015 budú realizované zásadné projekty, ktoré až teraz začínajú budovať chýbajúcu aplikovanú výskumno-vývojovú infraštruktúru, pričom ale ešte stále nie je možné hovoriť o tom, že BSK predstavuje oblasť s plne funkčným ekosystémom, ktorý je relevantným partnerom okolitým regiónom (Brno, Viedeň...) a je nevyhnutné jeho ďalšie budovanie, ako aj intenzívnejšie prepojenie na podnikateľskú sféru.

Alokácia pre BSK z ERDF 2007 – 2013 (OP VaV) predstavovala sumu 326,4 mil. EUR. Celková suma vrátane národného kofinancovania predstavovala sumu 384 mil. EUR. Absorpčná kapacita bratislavských výskumných organizácií je oveľa vyššia, ako uvedená alokácia. Schválená mohla byť len približne 1/4 zo všetkých predložených projektov, o výzvy bol vysoký záujem aj napriek tomu, že v mnohých z nich boli definované pomerne prísne kvalitatívne kritériá oprávnenosti. Vzdelávaciu infraštruktúru VŠ, ktorá je v praxi priamo neoddeliteľnou súčasťou VaI infraštruktúry, nebolo možné v programovom období 2007 - 2013 vôbec podporiť, čoho dôsledkom je skoro až havarijný stav nosných fakúlt Univerzity Komenského v Bratislave a Slovenskej technickej univerzity v Bratislave – najmä v lokalite Mlynská dolina. Nedôstojné priestory predstavujú jeden zo základných faktov odchodu študentov, ale aj vysokoškolských výskumníkov a pedagógov do zahraničia – a vo zvýšenej miere do Českej republiky. V oblasti vzdelávacej infraštruktúry a budov fakúlt je na tom BSK horšie, ako ostatné regióny SR.

V programovom období 2014 – 2020 bude potrebné podporené centrá – po ich kvalitatívnom zhodnotení – konsolidovať a združiť do väčších interdisciplinárnych celkov. V rámci BSK budú podporené projekty, ktoré budú zamerané na unikátne témy, ktoré nie je možné riešiť mimo územia BSK, resp. bez účasti výskumných tímov z BSK.

V BSK sa prejavuje vysoká podnikateľská aktivita a sústredenie vedecko-výskumných kapacít vytvára vhodné podmienky pre vznik podnikov s vysokou technologickou úrovňou a poznatkovo intenzívnymi službami²⁵. V tomto smere je vhodným prostredím pre testovanie inovatívnych podnikateľských konceptov a prenos výsledkov vedecko-výskumného procesu do komerčnej praxe. Tieto výstupy môžu byť následne prenesené prostredníctvom firemných sietí, dodávateľsko- odberateľských reťazcov, medziregionálnej zmluvnej spolupráce, transferu poznatkov a ďalšími spôsobmi do ostatných regiónov SR.

V BSK je sústredená významná časť MSP, pôsobí tu viac ako 1/5 z celkového počtu MSP, pričom až 1/3 mikropodnikov. BSK sústreďuje viac ako polovicu MSP v sektore obchodné služby (53 %), výrazné zastúpenie MSP dosahuje v sektoroch doprava a informácie (39,8 %), obchod (29,5 %), ubytovanie a stravovanie (29,4 %) a ostatné služby (27,6 %). V BSK sa koncentrujú podniky s vysokou tvorbou pridanej hodnoty. V BSK sú realizované viaceré aktivity na podporu bilaterálnej a multilaterálnej spolupráce MSP s priľahlými regiónmi a štátmi v štvoruholníku Bratislava – Viedeň – Győr – Brno (projekt CENTROPE). V BSK je výrazný absorpčný potenciál pre aplikáciu finančných nástrojov²⁶.

²⁵ Na základe analýzy finančnej medzery realizovanej NARMSP v r. 2012 predstavuje absorpčný potenciál pre úverový nástroj v prípade MSP BSK 144,2 mil. Eur, zahrnutím tohto regiónu by sa absorpčný potenciál úverového nástroja zväčšil až o 20,7 %. V prípade stredných podnikov predstavuje zväčšenie absorpčného potenciálu až 31 %.

²⁶ Táto skutočnosť je osobitne významná v prípade nástrojov rizikového kapitálu, nakoľko slovenský trh je, bez histórie a funkčných nástrojov kapitálového financovania, v tejto oblasti veľmi nerozvinutý, čo v kombinácii s nepriaznivou veľkostnou štruktúrou a nízkou kapitalizáciou MSP vytvára výrazne prekážky pre ekonomickú realizovateľnosť produktov. Bez zahrnutia celého územia, vrátane Bratislavského regiónu s potenciálom generovania inovatívnych podnikateľských projektov, bude len

Systémová podpora podnikov v BSK má zásadný význam pre rozvoj inovačného potenciálu tohto regiónu, ako kľúčového ekonomického centra štátu, a tým aj pre zabezpečenie spillover efektov, tzn. prenosu/replikability inovácií, know-how a výsledkov aplikovaného VaV realizovaného inštitúciami a podnikmi na území kraja do ostatných regiónov SR. Pre zabezpečenie efektívnej spolupráce podnikov (najmä MSP) s vedecko-výskumnými inštitúciami a vytvorenie zmluvných podmienok pre jej rozširovanie do ostatných častí SR bude nevyhnutné zahrnúť podnikateľské subjekty (najmä MSP) v BSK do rámca podpory. V prípade plánovaného využitia inovatívnych finančných nástrojov na podporu MSP je ich ekonomická realizovateľnosť v komerčných podmienkach bez zahrnutia BSK veľmi problematická²⁷.

V rámci BSK prejavujú podnikateľské subjekty podkritické znalosti o progresívnych prístupoch zvyšovania vlastnej inovačnej výkonnosti. Práve cielená podpora môže znamenať výrazný progres v chápaní potreby inovačných aktivít podnikov. Nedostatok finančných prostriedkov pre BSK by predstavoval výraznú prekážku pre celkový ekonomický rozvoj SR s negatívnym dopadom na zavádzanie prvkov vedomostnej ekonomiky a tiež realizáciu nadnárodných rozvojových iniciatív, ako napr. Stratégia EÚ pre dunajský región²⁸.

Prierezové témy a spoločenské výzvy

Ekonomický vývoj na Slovensku bol v poslednom období poznačený viacerými ekonomickými výkyvmi. V dôsledku toho vzrastá potreba vyrovnáť sa s aktuálnymi spoločenskými výzvami (ako napr. migrácia, klimatická zmena, starnutie populácie), medzi ktoré na Slovensku patrí aj znižujúca sa zamestnanosť a pretrvávajúca nízka motivácia sociálne znevýhodnených skupín pre vstup do podnikania. Preto je potrebné rozvíjať sociálne inovácie s cieľom znížiť riziko chudoby, ktoré je na Slovensku pociťované veľmi intenzívne (ako dokazuje posledný prieskum Eurobarometer²⁹). V oblasti ekonomického rozvoja by mali byť opatrenia zamerané na riešenie sociálnych potrieb sociálne znevýhodnených skupín, ktoré nie sú pokrývané trhom, taktiež by mali byť podporované ekonomické aktivity ktoré spájajú sociálne a ekonomické benefity z pohľadu rozvoja spoločnosti. Tieto aktivity prispievajú k realizácii opatrenia Podpora otvorenej a inkluzívnej spoločnosti v rámci Strategického cieľa 3 stratégie RIS3 SK.

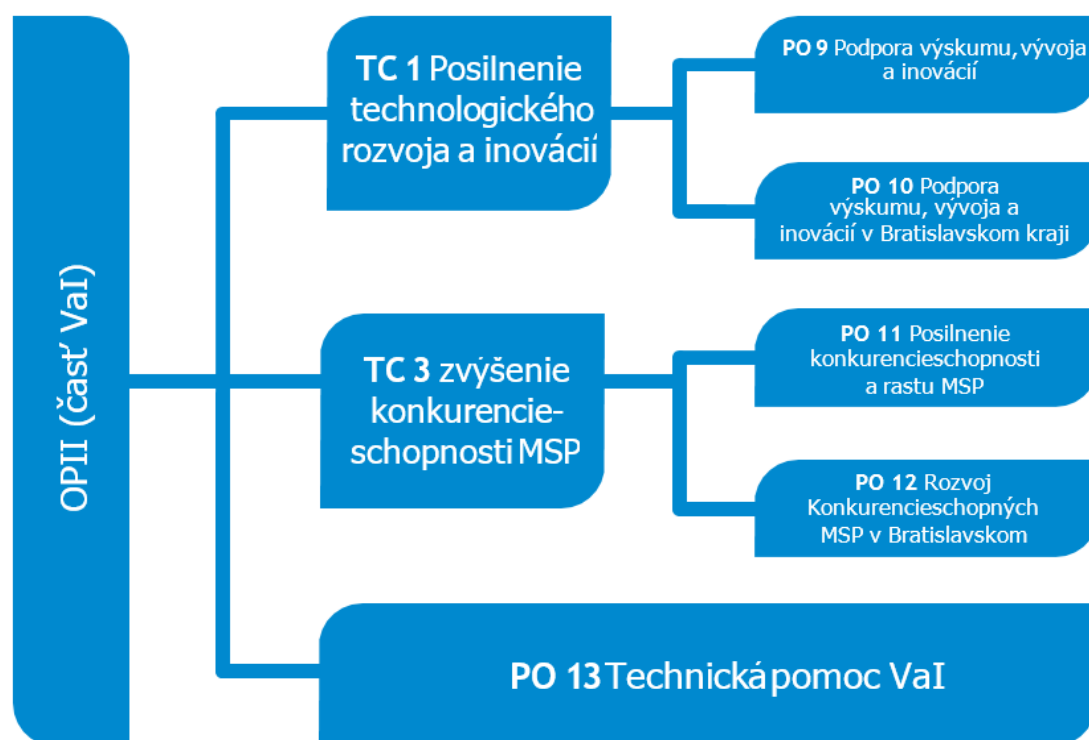
Obr. 1 Štruktúra OPII (časť VaI) na úrovni tematických cieľov a prioritných osí

málo pravdepodobné, že sa tieto produkty podarí efektívne realizovať, čoho dôkazom je aj súčasná problematická príprava nástrojov rizikového kapitálu v rámci iniciatívy JEREMIE.

²⁷ Táto skutočnosť je osobitne významná v prípade nástrojov rizikového kapitálu, nakoľko slovenský trh je, bez histórie afunkčných nástrojov kapitálového financovania, v tejto oblasti veľmi nerozvinutý, čo v kombinácii s nepriaznivou veľkostnou štruktúrou a nízkou kapitalizáciou MSP vytvára výrazne prekážky pre ekonomickú realizovateľnosť produktov. Bez zahrnutia celého územia, vrátane Bratislavského regiónu s potenciálom generovania inovatívnych podnikateľských projektov, bude len málo pravdepodobné, že sa tieto produkty podarí efektívne realizovať, čoho dôkazom je aj súčasná problematická príprava nástrojov rizikového kapitálu v rámci iniciatívy JEREMIE.

²⁸ V BSK sú realizované viaceré aktivity na podporu bilaterálnej a multilaterálnej spolupráce MSP s priľahlými regiónmi a štátmi v štvoruholníku Bratislava – Viedeň – Győr – Brno (projekt CENTROPE). Región má dobré podmienky pre využívanie potenciálu multimodálneho dopravného systému Európy pozdĺž Dunaja a tým napĺňanie cieľov Stratégie EÚ pre dunajský región v oblasti komerčnej prepravy (prioritné oblasti 1A, 1B) a sociálno-ekonomického rozvoja (prioritné oblasti 7 a 8, pričom prioritnú oblasť 7 koordinuje SR). V súčasnom období na pôde STU začína pôsobiť regionálna pobočka Európskej aliance pre inovácie (European Alliance for Innovation), pričom ide o prvú pobočku tejto organizácie v regióne Strednej a Východnej Európy. Cieľom aliance je podpora vzniku inovatívnych start-upov a spin-offov na základe poznatkov získaných z výskumov na akademickej pôde a vytváranie medzinárodných partnerstiev podnikov a vedecko-výskumných inštitúcií pre VaI.

²⁹ Standard EB 81.

K prierezovým témam v environmentálnej oblasti, k riešeniu ktorých bude OPII (časť VaI) v súlade s PD SR a stratégiou RIS3 SK prispievať, patria zelená ekonomika, nízkouhlíkové technológie³⁰ a ekoinovácie³¹.

Uvedené environmentálne prierezové témy prispievajú k realizácii opatrenia Podpora výskumu a inovácií v environmentálnych oblastiach vrátane adaptácie na zmenu klímy³² Strategického cieľa 3 stratégie RIS3 SK.

1.1.1.8 Investičná stratégia operačného programu Výskum a inovácie

OPII (časť VaI) bude realizovaný prostredníctvom štyroch tematických prioritných osí a jednej prioritnej osi zameranej na technickú pomoc a bude prispievať k plneniu tematického cieľa 1 Posilnenie technologického rozvoja a inovácií a tematického cieľa 3 Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP vychádzajúcich z čl. 9 všeobecného nariadenia. Výber tematických cieľov pre OPII (časť VaI) povedie k plneniu cieľov priority financovania „Podnikateľské prostredia priaznivého pre inovácie“ definovaných v Pozičnom dokumente³³ a reflektuje hlavné identifikované potreby SR v oblasti VVaI a zvýšenia konkurencieschopnosti MSP.

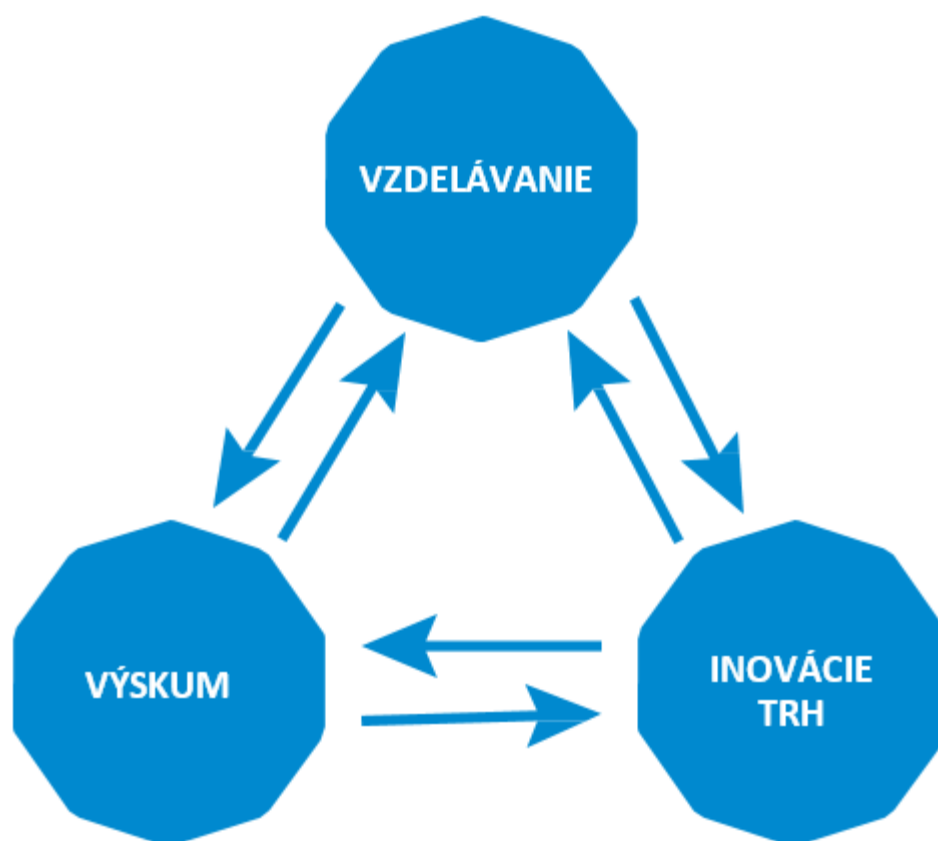
Obr. 2 Logika intervencií v rámci PO 9 a PO 10

³⁰ Stratégia RIS3 SK vo svojej SWOT analýze identifikuje využitie zelených a nízkouhlíkových technológií medzi príležitosťami v oblasti inovačného prostredia.

³¹ Sú to inovácie vedúce k cieľu udržateľného rozvoja znížením dopadov na životné prostredie, zvýšením odolnosti voči tlaku na životné prostredie alebo dosiahnutím efektívnejšieho a zodpovedného využívania prírodných zdrojov.

³² Toto opatrenie podporuje výskum a inovatívne riešenia najmä v oblasti ekológie, environmentálnych problémov, dôsledkov klimatických zmien, znižovania emisií, využitia odpadov a riešenia environmentálnych zátŕaží za účelom vytvorenia dynamickej, otvorenej a inkluzívnej inovatívnej spoločnosti.

³³ Str. 18 a nasl. Pozičný dokument.

Tematický cieľ 1 Posilnenie technologického rozvoja a inovácií

K plneniu tematického cieľa 1 budú prispievať aktivity realizované v rámci prioritnej osi 9 „Podpora výskumu, vývoja a inovácií“ a prioritnej osi 10 „Podpora výskumu, vývoja a inovácií v Bratislavskom kraji“. Obidve prioritné osi kombinujú aktivity zamerané na podporu zvyšovania VVaI schopnosti s dôrazom na zvyšovanie konkurencieschopnosti podnikateľského sektora a zároveň predstavujú súčasť implementácie opatrení a aktivít RIS3 SK.

Pri navrhovaní aktivít vhodných na financovanie z EŠIF sa súčasne vychádzalo z dobrej praxe a skúseností z programového obdobia 2007 – 2013 s cieľom zabezpečiť kontinuitu vybraných aktivít, ktoré mali vplyv na hospodársky rast a zamestnanosť, a ktoré sú súčasne aj v súlade s líniami RIS3 SK.

Vychádzajúc z identifikovaných potrieb a zadaných cieľov bude v rámci realizovaných aktivít výrazným spôsobom posilnená a zlepšená kvalita každého prvku znalostného trojuholníka. Vysoká úroveň vzdelávania³⁴ a rozvoja nových zručností a generovanie nových poznatkov sú kľúčovými prvkami pre ďalší rozvoj výskumu, ako aj pre stimulovanie inovácií. Naproti tomu plní výskum svoju nezastupiteľnú úlohu pri zvyšovaní úrovne vzdelanosti a generovania nových poznatkov, ktoré sú jedným z hlavných zdrojov inovácií. Inovácie zase generujú ďalší výskum, pričom inovačná aktivita a znalosť potrieb priemyslu a vývoja má pozitívny dopad na zvyšovanie úrovne vzdelávania a rozvoja zručností³⁵.

V prioritných osiach 9 a 10 budú posilnené uvedené vzájomné väzby nielen na úrovni konkrétnych individuálnych projektov, ale aj na úrovni systému a systémových opatrení s dopadom na celé územie SR, ktorých cieľom bude zvyšovať výkonnosť celého systému, jeho efektívne fungovanie a súčasne zvyšovanie miery prepájania s hospodárskou a spoločenskou praxou, a to vo VVaI.

Výsledkom systémových opatrení musí byť aj radikálna zmena postoja verejnosti ako aj potenciálnych odberateľov voči výskumným inštitúciám a výskumným pracovníkom a v neposlednom rade aj

³⁴ Oblasť vzdelávania bude podporovaná aj prostredníctvom aktivít v rámci operačného programu Ľudské zdroje. Uvedené aktivity budú zamerané na vytvorenie nových študijných programov.

³⁵ Str. 5, EIT – Catalising innovation in the knowledge triangle.

kvalitatívna zmena fungovania samotných výskumných inštitúcií (SAV, univerzity a rezortné výskumné inštitúcie) tak, aby prostredníctvom vyprodukovaných poznatkov, nových technológií boli schopné poskytovať vysokokvalitné služby v prospech rozvoja regiónu, v ktorom sa nachádzajú. V oblasti podpory výskumnej infraštruktúry bude podporovaný integrovaný prístup, ktorý bude prepájať existujúce menšie výskumné centrá do väčších integrovaných interdisciplinárnych celkov.

Ľudské zdroje v dostatočnej kvalite, ako aj kvantite, si systém VVaI v SR bude vyžadovať pre svoje fungovanie ešte vo väčšej miere, ako je tomu teraz. V oblasti vysokoškolského vzdelávania pre potreby VaI bude kladený vyšší dôraz na prepojenie kvalitného vzdelávania s excelentným výskumom (nevyhnutná podmienka pre budúce high tech inovácie v dlhšom časovom horizonte) a cielene budú podporované technicky/výskumne orientované študijné programy³⁶, ktoré budú mať tematickú väzbu na domény inteligentnej špecializácie RIS3 SK a ktoré budú vychádzať z potrieb priemyslu a budú naviazané na aktivity v rámci dlhodobých strategických výskumných projektov³⁷. Pre zabezpečenie kvalifikovaných a kvalitných ľudských zdrojov bude nevyhnuté získať zahraničných výskumníkov ako aj stimulovať návrat slovenských výskumníkov, ktorí odišli za pracovnými príležitosťami do zahraničia prostredníctvom štipendijných a grantových schém, ich aktívnej propagácii, ako aj zabezpečením podpory pri integrácii týchto výskumníkov vo výskumných organizáciách. V transparentnom náборе podľa európskych štandardov na základe princípov Európskej Charty a Kódexu pre nábor výskumných pracovníkov a verejnom zverejňovaní pracovných pozícií vo výskume na európskom portáli EURAXESS Jobs zatiaľ SR zaostáva za inými krajinami Európy. Pre zabezpečenie kvalifikovaných a kvalitných ľudských zdrojov v krátkom horizonte však bude nevyhnuté prilákať zahraničných výskumníkov ako aj naspäť získať slovenských výskumníkov, ktorí odišli za pracovnými príležitosťami do zahraničia prostredníctvom štipendijných a grantových schém, ich aktívnej propagácii, ako aj zabezpečením podpory pri integrácii týchto výskumníkov vo výskumných organizáciách ako aj v spoločnosti, najmä prostredníctvom európskej siete EURAXESS, ktorej je SR členom.

Základným cieľom podpory v rámci programového obdobia 2014 – 2020 bude konsolidácia využívania existujúcej infraštruktúry a jej modernizácia a podpora aktivít interdisciplinárnych excelentných výskumných tímov tak, aby sa dosiahol maximálny pridaný efekt pre spoločnosť a hospodársku prax. Po ukončení implementácie projektov v rámci programového obdobia 2007 – 2013 bude zrealizované medzinárodné hodnotenie (resp. priebežné hodnotenie v prípade projektov, u ktorých je potrebné, aby kontinuálne pokračovali ich aktivity bez prerušenia) podporených projektov a výskumných centier, ktoré bude klásť dôraz na kvalitu/obsah realizovaného VaV a v prípade pozitívneho hodnotenia bude možná pokračujúca podpora. Ďalšiu podporu bude možné poskytnúť len tým výskumným centrom, ktoré budú hodnotené pozitívne a súčasne budú tematicky spadať do príslušnej domény inteligentnej špecializácie RIS3 SK. Uvedený postup umožní aj podporu nových centier v kľúčových oblastiach RIS3 SK. Podmienkou podpory bude vypracovanie kvalitného výskumno-vývojového plánu, s konkrétnymi výstupmi pre prax. V rámci aktivít podporených v prioritnej osi 9 sa budú podporovať výskumné aktivity aj výskumne intenzívnych podnikov v rámci kolaboratívnych partnerstiev s výskumnými inštitúciami a MSP.

Ako vyplýva aj z identifikovaných potrieb sa SR nedostatočne zapája do aktivít ERA, avšak predpoklady na vyššiu participáciu v rámcových programoch existujú, je však potrebné prijať čo najskôr zásadné opatrenia, a to najmä smerom k Horizontu 2020 aj v oblasti EŠIF. Konkrétne ide o nutnosť výrazným spôsobom zredukovať administratívnu záťaž, čo umožní výskumníkom zamerať sa na participáciu v medzinárodných projektoch. Výskumné organizácie, ktoré boli úspešné v prvých výzvach 7. rámcového programu pre výskum, technologický vývoj a demonštračné činnosti (ďalej len „7. RP“) v roku 2007 a tiež v následných rokoch získali projekty z OP VaV sa už v dôsledku administratívneho vytiaženia do ďalších výziev 7.RP nezapájali, resp. zapájali vo výrazne nižšej miere. Druhým opatrením je vytvorenie komplementárnych a synergických schém medzi Horizontom 2020, národnými zdrojmi a štrukturálnymi

³⁶ Slovenské podniky uprednostňujú nákup hotových technológií (v rámci OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast či OP Bratislavský kraj ide najčastejšie o podporu obstarania CNC obrábacej linky), externých znalostí alebo externého výskumu a vývoja (0,65 % z obrátu podnikov SR vs. 0,56 % z obrátu podnikov v EÚ) pred podnikovými výdavkami na vlastný výskum a vývoj (0,234 % v SR vs. 1,23 % v EÚ).

³⁷ Vid' aktivity v rámci špecifického cieľa 1.2.1 Zvýšenie súkromných investícií prostredníctvom spolupráce výskumných inštitúcií a podnikateľskej sféry.

fondmi, ktoré zaktivizujú výskumníkov v rámci podporených výskumných centier v programovom období 2007 – 2013 sa zapojiť do medzinárodnej spolupráce.

Z hľadiska financovania patrí SR medzi krajiny s najnižšími výdavkami na VaI. Z pohľadu finančných zdrojov dominujú výdavky verejného sektora, pričom tieto sú využívané predovšetkým na základný výskum bez väzby na ekonomickú výkonnosť podnikateľského prostredia či krajiny. Podiel podnikových výdavkov na VaI sa dlhodobo pohybuje okolo hodnoty 0,25 % HDP, pričom inovačne vyspelé ekonomiky dosahujú hodnoty nad 2 %.

Jedným z dôvodov je aj skutočnosť, že nadnárodné spoločnosti pôsobiace v SR realizujú výskumno-vývojové aktivity, najmä v domovských krajinách. Veľkí zahraniční investori priťahli do SR množstvo dodávateľských firiem ako súčasť ich hodnotového reťazca. Len málo domácich firiem dosiahlo vďaka vysokej pridanej hodnote úroveň TIER 1 v rámci globálnych hodnotových reťazcov. Firmy na nízkych úrovniach hodnotových reťazcov sú vo svojom rozhodovaní a plánovaní obmedzené svojimi odberateľmi, v dôsledku čoho klesá ich motivácia realizovať vlastné inovácie. Stimulácia VVaI je jednou z možností zvýšenia pridanej hodnoty a posunu na vyššie priečky hodnotového reťazca. Realizácia výskumno- vývojových aktivít je finančne náročná, čo predstavuje bariéru predovšetkým v podkapitalizovanom segmente mikro a malých podnikov. Tento segment navyše často nemá dostatočné odborné a personálne kapacity a výskum považuje za finančne náročný proces s neistým výsledkom. Zvýšenie objemu investícií do VVaI je dôležitým predpokladom rastu konkurencieschopnosti podnikateľského sektora. Pre rozvoj inovačných kapacít je však potrebné zabezpečiť, aby boli tieto výdavky efektívne vynakladané. Slovenské podniky v súčasnosti uprednostňujú nákup hotových technológií, externých znalostí alebo externého VaV pred výdavkami na vlastný VaV. Vzhľadom na nižšiu úroveň technologického vybavenia v porovnaní s vyspelými krajinami je prirodzené, že podniky smerujú svoje výdavky najmä do nákupu moderných technológií. Pre dosiahnutie udržateľnej konkurencieschopnosti podnikateľského sektora, založenej na podpore VVaI je nevyhnutné zvýšiť podporu komplexným aktivitám, pri ktorých sú investície impulzom k prehĺbovaniu spolupráce s výskumnými inštitúciami, k rozvoju vlastných VaI kapacít, technologickým aj netechnologickým inováciám a k ochrane práv duševného vlastníctva.

Z hľadiska inovačnej výkonnosti SR je nevyhovujúca situácia predovšetkým v oblasti duševného vlastníctva, pri ktorom zaostávame za priemerom EÚ, susednými ekonomikami aj európskymi inovačnými lídrami, najmä v oblasti patentov. Slovenské podniky uprednostňujú nákup hotových technológií, externých znalostí alebo externého VaV (0,65 % z obratu podnikov SR vs. 0,56 % z obratu podnikov v EÚ) pred podnikovými výdavkami na vlastný VaV (0,25 % v SR vs. 1,25 % v EÚ). Najhoršie postavenie v ekonomických efektoch inovácií má ukazovateľ príjmy z predaja licencií do zahraničia, v ktorých SR vykazuje minimálne hodnoty. Príjmy z predaja licencií za patenty priamo súvisia s nízkou patentovou „produkciou“ domáceho VaV. Aktivita je preto potrebné sústrediť nielen na vytváranie, ale aj ochranu a komercializáciu duševného vlastníctva.

Rozvoj klastrov má vysoký potenciál prispievať k posilneniu spolupráce podnikov a VV inštitúcií a tiež slúžiť ako efektívny nástroj pre rast konkurencieschopnosti podnikov. Napriek vysokému identifikovanému potenciálu³⁸ a potrebe rozvíjania podnikania na všetkých úrovniach riadenia a spolupráce, je v súčasnosti problematika klastrov a spolupráce subjektov združených v klastroch málo rozvinutá. O uvedenom svedčí i fakt, že v podmienkach SR bolo doteraz vytvorených len 14 klastrov. Ich činnosť je zameraná na podporu medzisektorového partnerstva medzi podnikmi, zvyšovanie odborných znalostí a kvalifikačnej úrovne zamestnancov výmenou skúseností z oblasti využívania nových technológií, procesov a služieb³⁹. Z uvedených dôvodov sa javí ako nevyhnutné zintenzívniť aplikáciu opatrení, ktorých efektom bude zvýšenie spolupráce členov klastrov, vrátane regionálnych subjektov, zefektívnenie vzájomnej spolupráce klastrov, posilnenie ich postavenia v systéme VVaI v domácom a tiež medzinárodnom meradle s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť slovenského priemyslu. Najväčšia pozornosť, okrem všeobecného rozvoja systému klastrov a jeho potenciálu, by mala

³⁸ Inovačná stratégia SR na roky 2007-2013, regionálne inovačné stratégie a ďalšie iniciatívy považujú klastrovanie MSP za významný nástroj trvalo udržateľného rozvoja. Jedná sa o tzv. „bottom-up“ iniciatívu s výraznou podporou regionálnych subjektov, ktorí zohrávajú kľúčovú rolu pri definovaní klastrov, určovaní ich zamerania a predovšetkým potenciálu.

³⁹ Zdroj: SIEA.

byť orientovaná na rozvoj high-tech klastrov, klastre pôsobiace v menej rozvinutých regiónoch a na medzinárodne etablované klastre.

Inovačná výkonnosť je nedostatočná aj z dôvodu nedostatku znalostí o globálnych trendoch, čo sa odráža v nevhodne definovaných strategických cieľoch a určovaní strategických trhov pre podnikateľov. Rozvoj podnikateľských subjektov, najmä MSP je limitovaný nízkou motiváciou podnikania založenom na znalostných výstupoch, nízkym potenciálom vlastných VVAI kapacít, ale aj slabou informovanosťou o aktuálnych výzvach, projektoch a možnostiach domácej, prípadne medzinárodnej spolupráce.

Aktivity oboch prioritných osí sú zamerané na zvýšenie konkurencieschopnosti podnikateľského sektora zvýšením podnikových výdavkov na aplikovaný VVAI, a to najmä prostredníctvom realizácie opatrení definovaných v RIS3 SK. Prioritou je vlastný VaV, transfer technológií s vysokou pridanou hodnotou a realizácia inovácií. Podporované budú inovácie technologického aj netechnologického charakteru, t. j. inovácie produktov, procesov, organizačné, marketingové, sociálne a environmentálne inovácie. Aktivity prispievajú k rozvoju spolupráce jednotlivých aktérov inovačného procesu. Dôraz bude kladený aj na podporu inovatívnych technických riešení v súlade so strategickým plánom energetických technológií⁴⁰, ktorý medzi kľúčové výzvy zaradil prípravu technológií obnoviteľnej energie s vysokou mierou konkurencieschopnosti.

Prioritná os 9 Podpora výskumu, vývoja a inovácií

Aktivity v rámci prioritnej osi 9 budú realizované v menej rozvinutom regióne v identifikovaných oblastiach potrieb pre zvýšenie výkonnosti systému VVAI a zvýšenie konkurencieschopnosti slovenských výskumných tímov, ako aj stimulovanie záujmu podnikateľských subjektov v investovaní do VVAI. Plánované aktivity v rámci prioritnej osi budú realizované prostredníctvom nasledovných investičných priorít a špecifických cieľov.

PRIORITNÁ OS 9 • Podpora výskumu, vývoja a inovácií

- 1a) Rozšírenie výskumnej a inovačnej infraštruktúry a kapacít na rozvoj excelentnosti v oblasti výskumu a inovácií a podpora kompetenčných centier, najmä takýchto centier európskeho záujmu
 - 9.1 Zvýšenie výkonnosti systému VaV prostredníctvom horizontálnej podpory technologického transferu a IKT
 - 9.2 Zvýšenie účasti SR v projektoch medzinárodnej spolupráce
 - 9.3 Zvýšenie výskumnej aktivity prostredníctvom zlepšenia koordinácie a konsolidácie VaV potenciálu výskumných inštitúcií
- 1b) Podpora investovania podnikov do výskumu a inovácie a vytvárania prepojení a synergií medzi podnikmi, centrami VaV a vysokoškolským vzdelávacím prostredím, najmä podpory investovania do vývoja produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie, ekologických inovácií, aplikácií verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie za podpory technologického a aplikovaného výskumu, pilotných projektov, opatrení skorého overovania výrobkov, rozšírených výrobných kapacít, prvej výroby, najmä v základných podporných technológiách, a šírenia technológií na všeobecný účel
 - 9.4 Zvýšenie súkromných investícií prostredníctvom spolupráce výskumných inštitúcií a podnikateľskej sféry
 - 9.5 Rast výskumno-vývojových a inovačných kapacít v priemysle a službách

⁴⁰ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov „Európsky strategický plán energetických technológií (SET Plán) KOM(2007) 723 v konečnom znení.

Prioritná os 10 Podpora výskumu, vývoja a inovácií v Bratislavskom kraji

Aktivity prioritnej osi 10 vychádzajú z existujúcej infraštruktúry, výskumných inštitúcií a ich ľudských kapacít v BSK a tvoria vo viacerých oblastiach kľúčové kapacity pre realizáciu RIS3 SK. Pokračovanie vo financovaní výskumno-vývojových inštitúcií v BSK je nevyhnutné vzhľadom na nezastupiteľný rozsah vplyvu podpory BSK aj na mimo-bratislavské regióny SR. Vzdelávanie, VaV a podpora inovačných aktivít je v podmienkach SR realizovaná v úzkej previazanosti na mimo-bratislavské regióny.

Aktivity prioritnej osi 10 sú zamerané na posilnenie výskumno-vývojových, inovačných a podnikateľských kapacít v priemysle a službách v Bratislave, konsolidáciu a integráciu podporených výskumno-vývojových kapacít vo výskumných inštitúciách (štátnych, verejných, neziskových) a priemysle v programovom období 2007 – 2013 so zohľadnením kľúčového významu BSK pre ďalší rozvoj týchto kapacít najmä vo vzťahu k susedným krajinám, ako aj na podporu spolupráce akademického sektora a podnikateľskej sféry a podporu účasti výskumných inštitúcií vo vybraných druhoch medzinárodných projektov. Aktivity prioritnej osi 10 sú zamerané na riešenie špecifických výziev BSK prostredníctvom nasledovných investičných priorít a špecifických cieľov:

PRIORITNÁ OS 10 • Podpora výskumu, vývoja a inovácií v Bratislavskom kraji

- 1a) Rozšírenie výskumnej a inovačnej infraštruktúry a kapacít na rozvoj excelentnosti v oblasti výskumu a inovácií a podpora kompetenčných centier, najmä takýchto centier európskeho záujmu

10.1 Zvýšenie výskumnej aktivity Bratislavského kraja prostredníctvom revitalizácie a posilnenia výskumno-vzdelávacích, inovačných a podnikateľských kapacít výskumných inštitúcií v Bratislave

- 1b) Podpora investovania podnikov do výskumu a inovácie a vytvárania prepojení a synergií medzi podnikmi, centrami VaV a vysokoškolským vzdelávacím prostredím, najmä podpory investovania do vývoja produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie, ekologických inovácií, aplikácií verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie za podpory technologického a aplikovaného výskumu, pilotných projektov, opatrení skorého overovania výrobkov, rozšírených výrobných kapacít, prvej výroby, najmä v základných podporných technológiách, a šírenia technológií na všeobecný účel

10.2 Zvýšenie súkromných investícií prostredníctvom budovania výskumno-vývojových centier v Bratislave

10.3 Rast výskumno-vývojových a inovačných kapacít v priemysle a službách v Bratislavskom kraji

Tematický cieľ 3 Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP

Plnenie tematického cieľa 3 bude v podmienkach SR zabezpečovať realizácia aktivít v rámci prioritnej osi 11 „Posilnenie konkurencieschopnosti a rastu MSP“ a prioritnej osi 12 „Rozvoj konkurencieschopných MSP v Bratislavskom kraji“.

Podľa Pozičného dokumentu patrí podpora podnikateľského prostredia do zoznamu piatich hlavných priorít financovania. V rámci tejto priority je vyzdvihnutá podpora inovačnej schopnosti a konkurencieschopnosti MSP s cieľom zvýšiť pridanú hodnotu a stimulovať rast a tvorbu pracovných miest, pričom MSP sú hlavným zdrojom tvorby pracovných miest. V dôsledku ekonomickej krízy a s ňou spojených bankrotov zaniklo približne 3,25 milióna pracovných miest. V období 2008 – 2012 bol podľa údajov Štatistického úradu SR (ďalej len „ŠÚ SR“) v SR celkový pokles zamestnanosti MSP o takmer 46 tisíc pracovných miest. V r. 2012 dokonca po prvýkrát v histórii SR došlo k medziročnému poklesu MSP. Vychádzajúc z uvedeného vývoja je nevyhnutné stimulovať vznik a rozvoj nových podnikov.

Hodnotenie SR v rámci „Small Business Act“ ukazuje, že podnikanie nie je vnímané ako preferovaná alternatíva zárobkovej činnosti. Napriek tomu, že preferencia závislej činnosti pred podnikaním existuje aj na úrovni EÚ, celkový vzťah k podnikaniu je v EÚ oveľa lepší, než v SR. Kým v SR by si podnikanie

(ako kariéru) vybralo len 26 % obyvateľov, priemer EÚ dosahuje 45 %⁴¹. Navyše len 21,7 % populácie si myslí, že je vôbec možné (oplatí sa) začať podnikat'. Dôvodom sú rôzne existujúce prekážky, ako napríklad nedostatok finančných zdrojov, nevhodná situácia pre začatie podnikania, chýbajúca asistencia pre rozvinutie podnikateľského nápadu a rozbehnutie podnikania a pod. Uvedené hodnotenie zároveň indikuje horšie postavenie SR oproti priemeru EÚ, a to aj napriek lepším výsledkom exportu a importu MSP, než je priemer EÚ. Tento stav pramení z chýbajúceho stabilného a jednoduchého regulačného rámca a vysokej administratívnej náročnosti. Je preto potrebné rozvíjať na seba nadväzujúce opatrenia, ktoré pomôžu MSP jednak pri plánovaní zahraničnoobchodných aktivít, no tiež pri samotnom vykonávaní naplánovaných činností potrebných pre etablovanie sa na zahraničnom trhu (napríklad pri absolvovaní procedúr vyžadovaných cudzokrajnou administratívou).

V SR je dlhodobo zaznamenávané vysoké percento zánikov podnikov, ktoré je jedným z najvyšších v krajinách EÚ (3. miesto), a zároveň patrí medzi krajiny s najnižšou mierou prežitia novovzniknutých subjektov po troch rokoch od svojho vzniku (5. miesto)⁴². V podnikaní pôsobí výrazne menší podiel žien (23. miesto spomedzi krajín EÚ)⁴³ a iba malý počet zástupcov znevýhodnených skupín spoločnosti. Zhoršovanie podmienok pre podnikanie, nedostatočná príprava a chýbajúce podporné nástroje odrádzajú množstvo mladých ľudí, najmä absolventov škôl od realizácie kariéry podnikateľa. Opatrením navrhnutým na elimináciu uvedených problémov je vytváranie podnikateľských centier zameraných na podporu najmä začínajúcich, ale aj existujúcich MSP. Centrá budú zabezpečovať komplex podporných činností, ktorých súčasťou budú aj inkubačné služby. Centrá budú spolupracovať s partnermi z akademickej sféry, využívajúc už existujúcu infraštruktúru (napr. vedecko-technické parky, univerzity, SAV a výskumné organizácie). Cieľom je vytvárať synergiu medzi podnikateľským, akademickým a VaV sektorom za účelom systematickej podpory MSP. Centrá budú pôsobiť v regiónoch v partnerstve s regionálnymi inštitúciami (napr. regionálne samosprávy a pod.) ako súčasť konceptu one-stop-shop v rámci jednej prepojenej štruktúry. Tento koncept predstavuje komplexnejší a ekonomicky udržateľný model pre zabezpečenie systematickej podpory začínajúcich aj existujúcich podnikateľov.

Systém budovania inkubátorov bude vychádzať z jednotnej schválenej koncepcie, ktorá bude zohľadňovať potrebu, regionálne špecifiká, ako aj sektorové zameranie budúcej národnej siete inkubátorov vo všetkých oblastiach. Spracovanie tejto koncepcie bude súčasťou aktivity Monitorovanie podnikateľského prostredia v súlade s uplatňovaním princípu „Think Small First“ v rámci špecifického cieľa 11.3.

Osobitná pozornosť bude venovaná oblasti kreatívneho priemyslu⁴⁴, v ktorom sa identifikoval vysoký potenciál ekonomického rastu⁴⁵. V kreatívnych odvetviach pôsobilo v roku 2010 spolu 20 171 firiem, čo je 3,8% z celkového počtu firiem v danom roku na Slovensku. Najväčšou kategóriou z hľadiska počtu firiem v kreatívnych odvetviach je Reklama a marketing (36,3%), nasleduje Vydavateľská činnosť (17,0%) a IT, softvér a počítačové služby (16,9%), Film, TV, video, rádio a fotografia (12,6%), Architektúra (9,2%), Hudba, scénické a vizuálne umenie (5,3%) a Dizajn a módný dizajn (2,7%)⁴⁶.

Jednotný trh EÚ predstavuje prostredie, ktoré umožňuje MSP prístup k 500 miliónom spotrebiteľov. Tento trh však dosahuje vysokú mieru nasýtenia a vyznačuje sa silnou konkurenciou. Silnejúca globalizácia a ekonomické dianie v rozvíjajúcich sa regiónoch mimo EÚ prináša pre slovenské MSP mnoho príležitostí na rozvoj ich podnikateľských aktivít.

⁴¹ Prehľad základných skutočností o iniciatíve „Small Business Act“ 2012, Slovensko, Európska komisia, Podnikanie a priemysel.

⁴² Eurostat, stav v roku 2010.

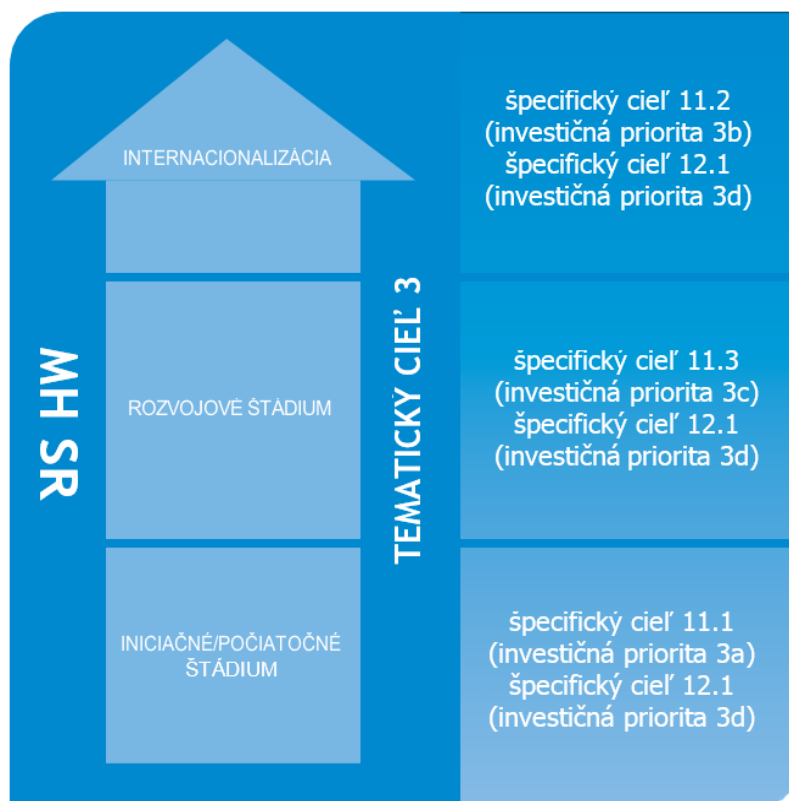
⁴³ Eurostat, stav v roku 2012.

⁴⁴ Kreatívny priemysel bol v RIS3 SK identifikovaný ako jedna z perspektívnych oblastí špecializácie (RIS3 SK str. 53, kap. 4 Identifikácia oblastí špecializácie SR pre RIS3).

⁴⁵ Východiskom pre analýzu kreatívnej ekonomiky v Slovenskej republike bola klasifikácia kreatívnych odvetví anglického Department of Culture, Media and Sports (DCMS) z roku 2013. DCMS identifikovalo odvetvia na základe podielu kreatívnych povolání na zamestnanosti v odvetví a podľa ich príbuznosti ich zoskupilo do 7 kategórií.

⁴⁶ Možnosti rozvoja kreatívneho priemyslu na Slovensku. Autori: Miroslav Balog a kolektív, rok.

Obr. 3 Logika intervencií v rámci PO 11 a PO 12

MSP však tieto príležitosti dostatočne nevyužívajú. Príčinou je nižšia konkurenčná schopnosť v dôsledku nedostatočnej aplikácie inovácií, ktorá sa v spojení s nevyhovujúcou veľkostnou štruktúrou prejavuje nízkou internacionalizáciou podnikania, keď podiel MSP v zahraničnom obchode dosahuje len 30 %, v obchode s krajinami mimo EÚ dokonca len 20%⁴⁷.

Štatistiky publikované v dokumente EK Internationalisation of European SMEs ukazujú, že európske MSP sa skôr zameriavajú na vnútorný trh, ako na krajiny mimo EÚ. Exportuje len 25 % z nich, pričom len 13 % aj mimo spoločný trh. Importuje 29 % európskych MSP, z toho 14 % aj z trhov mimo EÚ. Okrem toho len 7 % MSP je zapojených do technologickej spolupráce so zahraničným partnerom, rovnako 7 % je dodávateľom zahraničného partnera, ale len 2 % MSP majú zahraničného partnera v podobe dodávateľa a len 2 % MSP sú aktívne v priamych zahraničných investíciách. Je preto potrebné podporovať medzinárodné aktivity MSP najmä na tretích trhoch, aj prostredníctvom alternatívnych obchodných a podporných platforiem.

BSK je na úrovni NUTS 2 jediný zo štyroch regiónov SR, ktorý presahuje HDP na obyvateľa 90 % (186 %, 2011)⁴⁸ priemeru EÚ podľa PPS. Výkonnosť regiónu je spôsobená najmä prítomnosťou hlavného mesta, avšak na rozdiel od ostatných metropolitných regiónov EÚ (napr. Praha, Berlín, Viedeň) súčasťou BSK sú aj tri okresy s vidieckym charakterom: Malacky, Pezinok a Senec, s 31 %⁴⁹ zastúpením obyvateľstva a viac ako 4-krát väčšou rozlohou územia ako je mesto Bratislava.

MSP v BSK sú postihnuté viacerými štrukturálnymi deformáciami, ktoré sa prejavujú v ich veľmi nízkej ziskovosti. V dôsledku globálnej ekonomickej krízy došlo k obmedzeniu ekonomických aktivít veľkej časti MSP. V r. 2011 len 51,8 % MSP v kraji dosiahlo kladný hospodársky výsledok (vrátane nulového hospodárskeho výsledku), čo bola najnižšia hodnota spomedzi všetkých krajov SR⁵⁰. V BSK je zaznamenávaná aj najnižšia úspešnosť v prípade žiadostí o úver, podiel úspešných MSP dosahuje v tomto

⁴⁷ Postavenie malých a stredných podnikov v zahraničnom obchode SR v roku 2011, NARMSP.

⁴⁸ Eurostat.

⁴⁹ Regionálna databáza ŠÚ SR, 2012.

⁵⁰ Datacentrum, 2011.

kraji len 5,1 % pričom priemer za celú SR je 9 %⁵¹. Napriek tomu, že v kraji je vysoká miera podnikateľskej aktivity, podniky sa zameriavajú zväčša na štandardné produkty a služby, ich rozvoj stagnuje a nemajú veľký záujem expandovať. V podnikaní pôsobí výrazne menší podiel žien a iba malý počet zástupcov znevýhodnených skupín spoločnosti. Napriek tomu, že v BSK je sústredený významný vedecko-výskumný potenciál, v regióne je koncentrácia VŠ, chýbajúce podporné nástroje zabraňujú výraznejšiemu prenosu inovatívnych podnikateľských nápadov do praxe. Zhoršovanie podmienok pre podnikanie, nedostatočná príprava a chýbajúce podporné nástroje odrádzajú množstvo mladých ľudí, najmä absolventov škôl od realizácie kariéry podnikateľa.

Intervencie realizované v rámci prioritných osí 11 a 12 prispievajú k plneniu tematického cieľa 3. Podpora je zameraná na jednotlivé fázy životného cyklu MSP, tak aby bol zabezpečený ich kontinuálny rast a zvyšovanie potenciálu pre internacionalizáciu. Úvodné fázy životného cyklu sú podporené špecifickým cieľom 11.1 nadväzujúcim na investičnú prioritu 3a. Fáza rozvoja je podporená aktivitami v rámci špecifického cieľa 11.3 nadväzujúceho na investičnú prioritu 3c. Internacionalizácia podnikania ako najvyššia fáza je podporená špecifickým cieľom 11.2 nadväzujúcim na investičnú prioritu 3a. Špecifický cieľ 12.1 je zameraný na podporu MSP v rámci BSK v súlade s investičnou prioritou 3d. Zámerom je zabezpečiť podporu MSP počas všetkých rozvojových fáz s cieľom dosiahnuť výraznejšie zastúpenie slovenských MSP na medzinárodných trhoch. Tak bude eliminovaný súčasný negatívny trend stagnácie marginalizácie MSP a budú vytvorené podmienky pre generovanie konkurencieschopných MSP schopných zavádzať inovácie do svojich produktov a služieb a aplikovať výsledky vedecko-výskumného vo svojej podnikateľskej činnosti. Zároveň to povedie k rozširovaniu cieľovej skupiny podnikov pre podporu v rámci tematického cieľa 1.

Prioritná os 11 Posilnenie konkurencieschopnosti a rastu MSP

Podpora v rámci prioritnej osi 11 vychádza z dominancie MSP v rámci podnikateľského sektora ekonomiky SR. Z celkového počtu 552 223 podnikov⁵² tvorí kategória MSP až 99,9 % podnikov SR, pričom vytvára 77,2 % pracovných miest v súkromnom sektore.

MSP sú v súčasnosti ohrozené pretrvávajúcou ekonomickou krízou a zároveň prebiehajúcimi zmenami v podnikateľskom prostredí. To je konfrontované so znižujúcou sa konkurencieschopnosťou, ktorá vyplýva z väčšieho úsilia iných krajín, stagnácie SR a nedostatočného uplatňovania nástrojov prezentovaných v kľúčovej agende EK (Small Business Act, resp. Akčný plán pre podnikanie 2020). Aj v dôsledku toho bol zastavený rast MSP a prebieha ich marginalizácia spojená s útlmom podnikateľských aktivít, znižovaním počtu pracovných miest (oproti predkrízovému roku 2008 zaznamenali MSP v roku 2012 pokles o takmer 46 tisíc zamestnancov) a ohrozením ekonomickej udržateľnosti podnikov (napr. podľa údajov z roku 2012 sa znížila početnosť malých podnikov – právnických osôb oproti predkrízovému roku 2008 o takmer polovicu. V kategórii podnikateľov – fyzických osôb je od roku 2009 zaznamenávaný kontinuálny pokles početnosti). Klesá takisto motivácia obyvateľov pre vstup do podnikania čo potvrdil napríklad prieskum GEM 2012 a stále chýbajú systémové nástroje pre budovanie podnikateľského ducha a podnikania, ako kariérnej voľby. Dostupné formy a mechanizmy podpory z verejných zdrojov spravidla nezohľadňujú potreby MSP a preto o ne zo strany MSP nie je veľký záujem. Prejavuje sa tak na jednej strane efekt mŕtvej váhy, ktorý je zreteľný v prípade viacerých realizovaných opatrení. Na druhej strane sa vytvára výrazná medzera vo financovaní a nedochádza k prenosu know-how, kompetencií a zavádzaniu inovácií v niektorých kategóriách MSP, osobitne v kategórii mikropodnikov, ktorá tvorí 96,6 % všetkých podnikov. Je preto nevyhnutná podpora špecifických potrieb MSP.

Vzhľadom na štruktúru ekonomiky SR a potrebu posilnenia jej konkurencieschopnosti ako aj s ohľadom na prehlbujúci sa trend ekonomického prepadu MSP, je potrebné pristúpiť k celkovej revízii podpory MSP a zjednodušiť prístup a metódy jej financovania. Zámerom je vytvárať prepojenia a podporovať intenzívnejšiu aplikáciu moderných konkurencieschopných produktov a inovácií, ako aj vytvárať predpoklady pre spoluprácu podnikateľského a vedecko-výskumného sektora pri riešení výskumno-vývojových projektov.

⁵¹ NARMSP, 2013, Financovanie mikropodnikov a začínajúcich podnikov.

⁵² Evidovaných podnikateľských subjektov ku koncu r. 2012.

Systém podpory MSP je potrebné nastaviť tak, aby reagoval na potreby MSP v rôznych fázach životného cyklu, od samotného vzniku podnikateľského nápadu, cez založenie podnikania, podporu podniku počas etapy rastu, až po následnú internacionalizáciu. Podpora MSP musí byť realizovaná prostredníctvom troch základných pilierov:

- a) tvorba podnikateľského prostredia s dôrazom na uplatňovanie princípu „najprv myslieť v malom“ a formovanie relevantných podporných kapacít (inkubátory, akcelerátory, atď.);
- b) prostredníctvom návratných foriem (mikropôžičky, úvery, rizikový kapitál, kombinovateľné napríklad s poradenstvom);
- c) prostredníctvom nenávratných foriem (poradenské a informačné programy, tréningové programy, atď.).

Podpora v rámci OPII (časť Val) bude zameraná aj na zvýšenie miery participácie znevýhodnených sociálnych skupín (ženy, mladí do 25 rokov, seniori nad 50 rokov, dlhodobo nezamestnaní, štátni príslušníci z tretích krajín, sociálne znevýhodnení a osoby so zdravotným postihnutím) na podnikaní. V nadväznosti na Stratégiu SR pre integráciu Rómov do roku 2020, schválenú vládou SR v r. 2012, bude osobitná pozornosť zameraná aj na podporu podnikania Rómov.

Prostredníctvom aktivít prioritnej osi 11 sa bude v menej rozvinutých regiónoch SR stimulovať podnikanie, najmä prostredníctvom uľahčovania ekonomického využívania nových myšlienok, vzniku nových firiem a zvýšenia miery ich prežitia na trhu, vytvorenia vhodných podmienok pre podporu rastu a inovatívnosti, rozvoja nových obchodných modelov pre MSP a internacionalizácie, a to za účelom dosiahnutia očakávaných výsledkov definovaných pri jednotlivých špecifických cieľoch.

PRIORITNÁ OS 11 • Posilnenie konkurencieschopnosti a rastu MSP

- 3a) Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpory zakladania nových firiem, a to aj prostredníctvom podnikateľských inkubátorov
 - 11.1 Nárast vzniku nových, konkurencieschopných MSP
- 3b) Vývoj a uplatňovanie nových obchodných modelov MSP, najmä v rámci internacionalizácie
 - 11.2 Nárast internacionalizácie MSP a využívania možností jednotného trhu EÚ
- 3c) Podpora vytvárania a rozširovania vyspelých kapacít pre vývoj produktov a služieb
 - 11.3 Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP vo fáze rozvoja

Prioritná os 12 Rozvoj konkurencieschopných MSP v Bratislavskom kraji

Prioritná os 12 pokrýva opatrenia vykonávané v rámci tematického cieľa 3 realizované v rozvinutejšom regióne, ktorým je v podmienkach SR BSK. Prioritná os kombinuje aktivity zamerané na zabezpečenie financovania s aktivitami poradenstva a podporných služieb s cieľom zabezpečiť dlhodobý rast konkurencieschopnosti MSP. Realizované opatrenia vytvoria predpoklady na riešenie zlyhaní trhu identifikovaných v BSK (medzera vo financovaní, vysoká miera podnikateľskej aktivity v kombinácii s nízkou inovatívnosťou podnikateľských aktivít). Aktivity zahrnuté do prioritnej osi umožnia MSP rozvinúť svoj potenciál a zvýšiť svoje zručnosti a kompetencie a tak vytvoria predpoklady pre aplikáciu inovácií v sektore MSP a zapojenie sa MSP do aktivít v oblasti komercializácie výsledkov vedecko-výskumného procesu realizovaných v rámci tematického cieľa 1. Tým bude možné využiť potenciál vedecko-výskumnej sféry koncentrovanej v tomto regióne. Prioritná os 12 OPII zároveň predstavuje súčasť implementačných aktivít RIS3 SK.

Pri navrhovaní aktivít sa súčasne vychádzalo z dobrej praxe, výsledkov z programového obdobia 2007 – 2013 a tiež z odporúčaní iniciatívy Small Business Act a Akčného plánu na podporu podnikania. Cieľom bolo zabezpečiť dlhodobý rozvoj konkurencieschopných MSP v tomto regióne v súlade s líniami RIS3 SK.

V rámci prioritnej osi 12 je definovaný len 1 špecifický cieľ „Nárast podielu ziskových MSP v Bratislavskom kraji“.

Vzhľadom na uvedené špecifiká BSK, podpora by mala byť realizovaná najmä prostredníctvom finančných nástrojov, ktorých cieľom je zlepšiť prístup MSP k financiam, a to najmä začínajúcich podnikov, ktorých vznik prebieha s vysokou intenzitou. Nakoľko podpora len vo forme finančnej pomoci spravidla nedokáže zabezpečiť dlhodobý rast a zvyšovanie konkurencieschopnosti MSP, bude finančná podpora doplnená o poradenské, asistenčné služby a ďalšie podporné služby, ktoré zabezpečia komplexnú a dlhodobú podporu najmä začínajúcich, ale aj existujúcich MSP. Za týmto účelom bude vytvorené podnikateľské centrum, ktoré bude fungovať ako one-stop-shop⁵³ štruktúra zabezpečujúca kombinované služby podľa potrieb začínajúcich aj existujúcich MSP. Centrum bude spolupracovať s partnermi z akademickej sféry s cieľom vytvárať synergiu medzi podnikateľským, akademickým a VaV sektorom.

V rámci prioritnej osi 12 je vyzdvihnutá podpora inovačnej schopnosti a konkurencieschopnosti MSP v BSK s cieľom zvýšiť ich pridanú hodnotu a stimulovať rast do pokročilejších štádií rozvoja. Z hľadiska ekonomickej štruktúry MSP je žiaduce venovať zvýšenú podporu podnikom vo všetkých sektoroch hospodárstva, so sústredením sa na miestne špecifiká (zvýšená koncentrácia podnikov v sektore služieb).

Aktivity uvedené vyššie budú realizované v rámci prioritnej osi 12 prostredníctvom nasledovnej investičnej priority a špecifického cieľa.

PRIORITNÁ OS 12 • Rozvoj konkurencieschopných MSP v Bratislavskom kraji

- 3d) Podpora kapacity MSP pre rast na regionálnych, celoštátnych a medzinárodných trhoch a zapojenia sa do procesov inovácií

12.1 Nárast podielu ziskových MSP v Bratislavskom kraji

Prioritná os 13 Technická pomoc VaI

Hlavným cieľom prioritnej osi 13 je napomáhať pri zabezpečovaní plynulej implementácie OPII (časť VaI) v súlade s európskou legislatívou a s požiadavkami kladenými na prípravu, riadenie, monitorovanie, hodnotenie, informovanie a komunikáciu, vytváranie sietí, vybavovanie sťažností, kontrolu a audit. Prostredníctvom tejto oblasti pomoci bude dochádzať k podpore a rozvoju implementačných štruktúr a zapojených administratívnych kapacít zodpovedných za realizáciu OPII (časť VaI), podpore na prípravu projektov, informovania a komunikácie, posilneniu výmeny skúseností pre zabezpečenie naplnenia stanoveného cieľa a výsledkov OPII (časť VaI).

Východiskom smerovania a realizácie podpory a rozvoja implementačných štruktúr prostredníctvom technickej pomoci v programovom období 2014 – 2020 sú realizované výstupy a získané skúsenosti pri implementácii technickej pomoci v rámci programového obdobia 2007 – 2013 ako na základe identifikovaných faktorov SWOT analýzy, ktorej vyhodnotením boli stanovené ciele podpory technickej pomoci. V programovom období 2007 – 2013 boli a stále sa realizujú aktivity pre posilnenie a podporu administratívnych kapacít aj formou zabezpečenia e-learningu, jazykového vzdelávania ale aj výmeny skúseností na nadnárodnej úrovni formou školení, seminárov a pracovných ciest. Ďalšou oblasťou podpory v programovom období 2007 – 2013 je aj realizácia podporných aktivít a smerovanie podpory do rozvoja technickej infraštruktúry napríklad formou špecifických úprav softvérovej podpory pre OP VaV – informačno-technologického monitorovacieho systému ŠF, čím sa zabezpečí skvalitnenie a zefektívnenie činností monitorovania a následného hodnotenia kvalitatívneho ako aj fyzického pokroku v implementovaných projektoch. Posilňovanie systémových prístupov v jednotlivých oblastiach podpory v rámci technickej pomoci je nevyhnutné a v programovom období 2007 – 2013 sa javí ako nedostatočné, čo bude v programovom období 2014 – 2020 vyžadovať zlepšenie v úzkej spolupráci so všetkými národnými orgánmi zodpovednými za implementáciu politiky súdržnosti.

V súvislosti s potrebou adresného smerovania intervencií v oblasti technickej pomoci bola vypracovaná SWOT analýza východiskového stavu pre smerovanie oblastí intervencie technickej pomoci OP VaI. Na základe tejto SWOT analýzy a vo vzťahu k jej výsledkom boli definované 2 špecifické ciele, ktoré bližšie špecifikujú oblasti podpory, prostredníctvom ktorých sa bude naplňovať stanovený hlavný cieľ prioritnej osi.

⁵³ Podrobnejší popis aktivít podnikateľského centra je uvedený v rámci popisu príslušnej aktivity.

PRIORITNÁ OS 13 • Technická pomoc VaI

- 13.1 Podpora efektívnej implementácie operačného programu
- 13.2 Zabezpečenie publicity, informovania a podpory posilnenia administratívnych kapacít prijímateľov v procese implementácie

1.1.2 Zdôvodnenie výberu tematických cieľov a príslušných investičných priorít

Tab. 3 Súhrnný prehľad zdôvodnenia výberu tematických cieľov a investičných priorít - Doprava

Vybraný tematický cieľ	Vybrané investičné priority	Zdôvodnenie výberu
7 – podpora udržateľnej dopravy a odstraňovanie prekážok v kľúčových sieťových infraštruktúrach	7i) podpora multimodálneho jednotného európskeho dopravného priestoru pomocou investícií do TEN-T	<p>SR disponuje nedobudovanou a technicky a kvalitatívne zastaranou infraštruktúrou, ktorá sa negatívne premieťa v oblastiach hospodárstva, životného prostredia, tvorí prekážku v mobilite obyvateľstva a znižuje atraktivitu územia z pohľadu cestovného ruchu a prílevu investícií. Cieľom SR je prispieť k homogenizácii siete TEN-T, zabezpečeniu plynulého fungovania vnútorného trhu a posilneniu hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti.</p> <p>Stratégia Európa 2020</p> <ul style="list-style-type: none"> - súvislosť s prioritou „Udržateľný rast: podpora ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje“; <p>Biela kniha – Plán jednotného európskeho dopravného priestoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - jedným z hlavných cieľov Bielej knihy je sprevádzkovať do r.2030 v celej EÚ plne funkčnú multimodálnu základnú sieť TEN-T, a previesť 30% cestnej nákladnej dopravy nad 300 km na iný druh dopravy, napr. železničnú; <p>Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady EÚ č. 1315/2013 z 11.12.2013 o usmerneniach EÚ pre rozvoj transeurópskej dopravnej siete</p> <ul style="list-style-type: none"> - nariadenie stanovuje usmernenia pre rozvoj TEN-T siete, a predpokladá ukončenie budovania základnej siete do roku 2030 prostredníctvom vytvorenia novej, ako aj zásadnej modernizácie a obnovy už existujúcej infraštruktúry; <p>Partnerská dohoda Slovenskej republiky</p> <p>Pozičný dokument Komisie k vypracovaniu partnerskej dohody a programov na Slovensku na roky 2014-2020</p> <ul style="list-style-type: none"> - investície do dopravnej infraštruktúry zamerané na TEN-T sieť s cieľom zlepšiť dostupnosť a udržateľné druhy dopravy pre hospodársky rast a tvorbu pracovných miest. <p>Národný program reforiem</p> <ul style="list-style-type: none"> - jedným zo základných cieľov NPR pre politiku súdržnosti je „Základná infraštruktúra“ pre zabezpečenie podmienok pre udržateľný a vyvážený rozvoj a rast zamestnanosti. <p>Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020, Stratégia rozvoja verejnej osobnej a nemotorovej dopravy SR do roku 2020</p> <ul style="list-style-type: none"> - strategické dokumenty identifikujúce priority v sektore do roku 2020.
	7b) posilnenie regionálnej mobility prepojením sekundárnych a terciálnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T vrátane multimodálnych uzlov	Cieľom výberu investičnej priority je dosiahnuť komplementaritu s intervenciami do nadnárodnej a národnej dopravnej infraštruktúry, umožniť prístup na sieť TEN-T a zabezpečiť kvalitné

		<p>spojenia medzi regiónmi, medzi regionálnymi centrami, regionálnymi centrami a hlavným mestom, resp. krajskými sídlami.</p> <p>Stratégia Európa 2020</p> <ul style="list-style-type: none"> - súvislosť s prioritou „Udržateľný rast: podpora ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje“; <p>Partnerská dohoda Slovenskej republiky</p> <p>Pozičný dokument Komisie k vypracovaniu partnerskej dohody a programov na Slovensku na roky 2014-2020</p> <ul style="list-style-type: none"> - prioritizáciu investícií do kľúčovej dopravy pripájajúcej sekundárne a terciálne uzly k infraštruktúre TEN-T; <p>Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020, Stratégia rozvoja verejnej osobnej a nemotorovej dopravy SR do roku 2020</p> <ul style="list-style-type: none"> - strategické dokumenty identifikujúce priority v sektore do roku 2020.
	<p>7ii) vývoj a zlepšovanie ekologicky priaznivých (a to aj nehlukných) a nízkouhlíkových dopravných systémov vrátane vnútrozemských vodných ciest a námornej prepravy, prístavov, multimodálnych spojení a letiskovej infraštruktúry na podporu udržateľnej regionálnej a miestnej mobility</p>	<p>V rámci tejto investičnej priority sa bude SR zameriavať najmä na realizáciu projektov smerujúcich k podpore udržateľnej mestskej mobility, ktorá si predovšetkým vo veľkých sídelno-urbanistických zónach, s enormne rastúcim podielom individuálneho automobilizmu, resp. zastaraných neefektívnych systémov, vyžaduje intervenčný zásah. Obnovou a modernizáciou mobilného parku verejnej osobnej dopravy a podporou budovania infraštruktúry pre integrované systémy je možné prispieť k cieľom Stratégie EÚ 2020 v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov, zvyšovania energetickej efektívnosti/podielu obnoviteľných zdrojov a kvality ovzdušia.</p> <p>Stratégia Európa 2020</p> <ul style="list-style-type: none"> - súvislosť s prioritou „Udržateľný rast: podpora ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje“. <p>Partnerská dohoda Slovenskej republiky</p> <p>Pozičný dokument Komisie k vypracovaniu partnerskej dohody a programov na Slovensku na roky 2014-2020</p> <ul style="list-style-type: none"> - udržateľné plány mestskej dopravy pre hlavné mestské centrá - investičných priorít v čistej mestskej doprave vrátane električiek, vlakov, ekologických autobusov. <p>Národný program reforiem</p> <ul style="list-style-type: none"> - priority v oblasti verejnej osobnej dopravy a mestskej mobility; <p>Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020, Stratégia rozvoja verejnej osobnej a nemotorovej dopravy SR do roku 2020</p> <ul style="list-style-type: none"> - strategické dokumenty identifikujúce priority v sektore do roku 2020.

	<p>7iii) vývoj a modernizácia komplexných, interoperabilných železničných systémov vysokej kvality a podpora opatrení na znižovanie hluku</p>	<p>Cieľom SR je zvýšiť konkurencieschopnosť železničnej dopravy – vytvoriť kvalitný, komplexný a interoperabilný systém – prostredníctvom investícií do infraštruktúry, mobilného parku, integráciou rôznych typov dopravy (intermodálna doprava).</p> <p>Stratégia Európa 2020</p> <ul style="list-style-type: none"> - súvislosť s prioritou „Udržateľný rast: podpora ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje“. <p>Biela kniha – Plán jednotného európskeho dopravného priestoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - zavádzanie inteligentných systémov mobility – európsky systém riadenia železničnej dopravy (ERTMS) a železničné informačné systémy s cieľom zabezpečiť úplnú interoperabilitu. <p>Partnerská dohoda Slovenskej republiky.</p> <p>Pozičný dokument Komisie k vypracovaniu partnerskej dohody a programov na Slovensku na roky 2014-2020</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora opatrení na zvyšovanie konkurencieschopnosti železničnej dopravy, dôraz na technickú harmonizáciu a interoperabilitu medzi systémami. <p>Národný program reforiem</p> <ul style="list-style-type: none"> - jedným zo základných cieľov NPR pre politiku súdržnosti je „Základná infraštruktúra“ pre zabezpečenie podmienok pre udržateľný a vyvážený rozvoj a rast zamestnanosti – modernizácia železničných koridorov, obnova parku železničných koľajových vozidiel <p>Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020</p> <ul style="list-style-type: none"> - moderná a bezpečná železničná infraštruktúra - zaistenie prevádzkyschopnosti a zvýšenie bezpečnosti a spoľahlivosti železničnej dopravy. Ď - zabezpečenie komfortnej osobnej dopravy s dôrazom na zásadné zlepšenie parametrov osobnej dopravy.
--	---	--

Tab. 5 Súhrnný prehľad zdôvodnenia výberu tematických cieľov a investičných priorít – Výskum a inovácie

Vybraný tematický cieľ	Vybrané investičné priority	Zdôvodnenie výberu
1 - Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií	1a) Rozšírenie výskumnej a inovačnej infraštruktúry a kapacít na rozvoj excelentnosti v oblasti výskumu a inovácie a podpory kompetenčných centier, najmä takýchto centier európskeho záujmu	<p>Špecifické odporúčania Rady 2014 (ŠOR)</p> <ul style="list-style-type: none"> - zlepšiť kvalitu a relevantnosť vedeckej základne a vypracovať plány na posilnenie účinného odovzdávania poznatkov a spolupráce medzi akademickou obcou, výskumom a podnikateľskou sférou <p>Národný program reforiem 2014 (NPR)</p> <ul style="list-style-type: none"> - reforma systému VVaI – opatrenia vychádzajúce z RIS3 SK - zintenzívnenie podpory zapojenia slovenských organizácií do európskych sietí a programov - vytvorenie pracovísk, ktoré administratívne zabezpečia kontakt s firmami a výmenu informácií <p>Stratégia Európa 2020</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvalitná infraštruktúra a efektívny systém rozvoja inovácií - kvalitné ľudské zdroje - účinné nástroje pre inovácie - zabezpečenie podpory riešení inovačných projektov v súlade so stratégiou pre inteligentnú špecializáciu, ktorých výsledky budú uplatniteľné na trhu <p>Stratégia EÚ pre dunajský región</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvýšenie počtu patentov v dunajskom regióne o 50 % - zvýšenie akademickej mobility na 20% v roku 2020 <p>Pozičný dokument EK</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvýšenie konkurencieschopnosti systému výskumu a inovácií - zvýšenie úrovne inovácií a kapacít pre moderné technológie
	1b) Podpora investovania podnikov do výskumu a inovácie a vytvárania prepojení a synergií medzi podnikmi, centrami výskumu a vývoja a vysokoškolským vzdelávacím prostredím, najmä investovania do vývoja produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie, ekologických inovácií, aplikácií verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie za podpory technologického a aplikovaného výskumu, pilotných projektov, opatrení skorého overovania výrobkov, rozšírených výrobných kapacít, prvej výroby, najmä v základných podporných technológiách, a šírenia technológií na všeobecný účel	<p>ŠOR</p> <ul style="list-style-type: none"> - zlepšiť kvalitu vedeckej základne a vypracovať plány na posilnenie účinného odovzdávania poznatkov a spolupráce <p>NPR</p> <ul style="list-style-type: none"> - reforma systému VVaI, opatrenia vychádzajúce z RIS3 SK - budovanie pracovísk transferu poznatkov - zariadenie technologických a prototypových centier, skúšobní a poloprevádzok výroby inovatívnych produktov - podpora budovania priemyselných VVaI kapacít v podnikoch <p>Stratégia Európa 2020</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvýšenie podpory všetkých foriem inovácií - zavedenie finančných nástrojov na stimuláciu súkromných financií do VVaI - podpora nízko-uhlíkových technológií - viac investícií na výskum IKT s cieľom zatraktívniť ich pre MSP a mladých výskumníkov

		<ul style="list-style-type: none"> - podpora verejných a súkromných partnerstiev <p>Stratégia EÚ pre dunajský región</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvýšenie počtu patentov v dunajskom regióne o 50 % <p>Pozičný dokument EK</p> <ul style="list-style-type: none"> - zlepšiť kvalitu výskumu, posilniť interakcie s podnikateľským sektorom, podporovať efektívny prenos poznatkov a šírenie výsledkov výskumu a mobilizovať inovačné prepojenia - zlepšiť výkonnosť v oblasti VaI
(3) Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP	3a) Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpory zakladania nových firiem, a to aj prostredníctvom podnikateľských inkubátorov	<p>ŠOR</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaviesť opatrenia na zlepšenie podnikateľského prostredia, a to aj pre MSP <p>NPR - Zlepšenie podnikateľského prostredia</p> <p>a) zlepšiť pozíciu SR v rebríčku Doing bussiness minimálne o 15 miest do roku 2015</p> <p>b) pokračovať v znižovaní AZ podnikania tak, aby SR do roku 2015 v tzv. integrovanom ukazovateli regulácie trhov OECD (PMR – Product Market Regulation indicator) dosiahlo hodnotu priemeru krajín OECD (1,45)</p> <p>c) vytvoriť motivujúce prostredie, ktoré bude stimulovať vznik a rozvoj začínajúcich inovátnych firiem – tzv. startupov</p> <p>Small Business Act</p> <ul style="list-style-type: none"> - napĺňanie princípov „Small Business Act“ v podmienkach SR <p>Akčný plán pre podnikanie 2020</p> <ul style="list-style-type: none"> - napĺňanie AP v podmienkach SR <p>Pozičný dokument EK</p> <ul style="list-style-type: none"> - zlepšiť inováčnú schopnosť a konkurencieschopnosť podnikov s cieľom zvýšiť pridanú hodnotu a stimulovať rast a tvorbu pracovných miest - podpora podnikania, najmä uľahčovaním ekonomického využívania nových myšlienok a podporovania vzniku nových firiem
	3b) Vývoj a uplatňovanie nových obchodných modelov MSP, najmä v rámci internacionalizácie	<p>ŠOR</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaviesť opatrenia na zlepšenie podnikateľského prostredia, a to aj pre malé a stredné podniky <p>NPR- Zlepšenie podnikateľského prostredia</p> <p>a) zlepšiť pozíciu SR v rebríčku Doing bussiness, ktorý vypracováva Svetová banka, minimálne o 15 miest do roku 2015</p> <p>b) pokračovať v znižovaní AZ podnikania tak, aby SR do roku 2015 v tzv. integrovanom ukazovateli regulácie trhov OECD (PMR – Product Market Regulation indicator) dosiahlo hodnotu priemeru krajín OECD (1,45)</p> <p>Stratégia EÚ pre dunajský región</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora prepojení medzi inštitúciami, ktoré sa zaoberajú inováciami, a tými, ktoré podporujú podnikanie <p>Small Business Act</p> <ul style="list-style-type: none"> - napĺňanie princípov „Small Business Act“ v podmienkach SR <p>Akčný plán pre podnikanie 2020</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - napĺňanie AP v podmienkach SR Pozičný dokument EK <ul style="list-style-type: none"> - vyvíjať nové podnikateľské modely pre MSP, najmä pre internacionalizáciu
	3c) Podpora vytvárania a rozširovania vyspelých kapacít pre vývoj produktov a služieb	ŠOR <ul style="list-style-type: none"> - Zaviesť opatrenia na zlepšenie podnikateľského prostredia, a to aj pre malé a stredné podniky NPR 2014 - Zlepšenie podnikateľského prostredia <ul style="list-style-type: none"> a) zlepšiť pozíciu SR v rebríčku Doing bussiness, ktorý vypracováva Svetová banka, minimálne o 15 miest do roku 2015 b) pokračovať v znižovaní AZ podnikania tak, aby SR do roku 2015 v tzv. integrovanom ukazovateli regulácie trhov OECD (PMR – Product Market Regulation indicator) dosiahlo hodnotu priemeru krajín OECD (1,45) Small Business Act <ul style="list-style-type: none"> - napĺňanie princípov „Small Business Act“ v podmienkach SR Akčný plán pre podnikanie 2020 <ul style="list-style-type: none"> - napĺňanie AP v podmienkach SR
	3d) Podpora kapacity MSP s cieľom ich zapojenia do rastu a inovácií	ŠOR <ul style="list-style-type: none"> - Zaviesť opatrenia na zlepšenie podnikateľského prostredia, a to aj pre MSP NPR - Zlepšenie podnikateľského prostredia <ul style="list-style-type: none"> c) zlepšiť pozíciu SR v rebríčku Doing bussiness, ktorý vypracováva Svetová banka, minimálne o 15 miest do roku 2015 d) pokračovať v znižovaní AZ podnikania tak, aby SR do roku 2015 v tzv. integrovanom ukazovateli regulácie trhov OECD (PMR – Product Market Regulation indicator) dosiahlo hodnotu priemeru krajín OECD (1,45) Small Business Act <ul style="list-style-type: none"> - napĺňanie princípov „Small Business Act“ v podmienkach SR Akčný plán pre podnikanie 2020 <ul style="list-style-type: none"> - napĺňanie AP v podmienkach SR. Pozičný dokument EK <ul style="list-style-type: none"> - zlepšiť kvalitu výskumu, posilniť interakcie s podnikateľským sektorom, podporovať efektívny prenos poznatkov a šírenie výsledkov výskumu a mobilizovať inovačné prepojenia.

Tab. 6 Súhrnný prehľad zdôvodnenia výberu tematických cieľov a investičných priorít – Podpora utečencov v Európe (CARE)

<u>Vybraný tematický cieľ</u>	<u>Vybrané investičné priority</u>	<u>Zdôvodnenie výberu</u>
<u>9 - Podpora sociálneho začlenenia, boj proti chudobe a akejkolvek diskriminácii</u>	<u>9i) Aktívne začlenenie, a to aj s cieľom podporovať rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti</u>	<u>Európska komisia v reakcii na vojnový konflikt na Ukrajine umožnila prostredníctvom iniciatívy CARE flexibilne využiť voľné finančné zdroje v programovom období 2014 - 2020. Tieto umožnia zabezpečenie efektívnej pomoci pre najzraniteľnejšie osoby, ktoré najviac zasiahli dopady migračnej krízy spôsobenej vojnovým konfliktom.</u>

1.2.2 Informačná spoločnosť

Tab. 6 Typy pro-rata v rámci projektov PO 7

Typ	Premenná pre výpočet pro-rata	% vyjadrenie	Špecifické ciele*
1.	Pro-rata sa neaplikuje	N/A	7.1, 7.8
2.	Podiel obyvateľov BSK	11,42	7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6, 7.7, 7.8, 7.9
3.	Podiel zamestnancov VS v BSK	21,52	7.4, 7.7, 7.8, 7.9

*Ide o indikované špecifické ciele tzn. „pro rata“ v rámci projektov PO7 OPII bude stanovená vo výzve/vyzvaní.

Dá sa očakávať, že realizácia investícií v navrhovanom rozsahu pre investičné priority dokáže priniesť stanovené prínosy pre napĺňanie tematického cieľa 2 a v konečnom dôsledku priniesť udržateľný rast a pozitívny ekonomický dopad v dlhodobom horizonte.

1.2.3 Výskum a inovácie

Rozdelenie finančných prostriedkov na realizáciu jednotlivých opatrení v rámci prioritných osí 9 až 12 zohľadňuje dôležitosť jednotlivých tematických cieľov za účelom plnenia cieľov stratégie Európa 2020, ako aj realnosť napĺňania jednotlivých špecifických cieľov a čerpania finančných prostriedkov v rámci zadefinovaných aktivít v súlade s Pozičným dokumentom so zohľadnením identifikovaných potrieb uvedených v rámci strategickej časti OPII (časť VaI).

Celková alokácia OPII (časť VaI) za zdroje EÚ predstavuje 2 010 ~~320 362 405~~ 362 EUR, z toho ~~56,5654,82~~ % je alokovaných na tematický cieľ 1 Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií a ~~39,9641,70~~ % je alokovaných na tematický cieľ 3 Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP.

Priradenie finančných alokácií jednotlivým tematickým oblastiam zodpovedá ich dôležitosti pre plnenie cieľov stratégie Európa 2020 pre zabezpečenie hospodárskeho rastu a zamestnanosti. Pri určovaní alokácií na konkrétne investičné priority a špecifické ciele bol kladený dôraz aj na skúsenosti z implementácie OP VaV a OP KaHR implementovaných v programovom období 2007 – 2013.

Najviac finančných prostriedkov – ~~1 137 045 961~~ 102 045 961 EUR, čo predstavuje ~~56,5654,82~~ % celkovej alokácie bolo pridelených na realizovanie aktivít priradených k tematickému cieľu 1 – Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií. Podporované aktivity sú zamerané na konsolidovanie existujúcej a nevyhnutné rozšírenie VaI infraštruktúry a kapacít s cieľom rozvoja excelentnosti v oblasti VVaI. Časť realizovaných aktivít v rámci tematického cieľa 1 je zameraná na podporu systémových opatrení s cieľom zlepšiť výkonnosť systému VVaI v prostredí SR a poskytovania podporných služieb výskumným inštitúciám ako aj podnikateľom. Vychádzajúc zo špecifických odporúčaní Komisie pre SR je významná časť alokácie v rámci tematického cieľa 1 smerovaná do podpory spolupráce akademickej sféry a podnikateľskej sféry v oblasti VVaI, keďže práve táto skupina aktivít má najväčší pozitívny vplyv na generovanie poznatkov a nových produktov a tým aj pozitívny dopad na hospodársky rast SR. Súčasťou podpory sú projekty zavádzania inteligentných inovácií, ako aj VVaI projekty európskeho významu IPCEI. Finančné prostriedky vyčlenené na podporu aktivít priradených k tematickému cieľu 1 v rámci BSK vo výške 106 465 015 EUR predstavujú 5,30 % z celkovej alokácie vyčlenenej na VaI.

Na aktivity v rámci tematického cieľa 3 je určená alokácia vo výške ~~39,9641,70~~ %, teda ~~803 274 401~~ 838 274 401 EUR je alokovaných na aktivity realizované prostredníctvom tematického cieľa 3 – Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP. Aktivity budú zamerané na stimulovanie podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve, podporu zakladania nových firiem a zvýšenie miery ich prežitia na trhu aj prostredníctvom vytvorenia podmienok pre podporu rastu, inovatívnosti a rozvoja. V reakcii na vypuknutie pandémie COVID-19 bola významná časť prostriedkov alokovaná na podporu MSP čeliacim krízovej situácii prostredníctvom záručných nástrojov. V rámci relevantných aktivít bude kladený dôraz na vytvorenie komplexného systému podpory internacionalizácie MSP. Finančné prostriedky vyčlenené na podporu aktivít priradených k tematickému cieľu 3 v rámci BSK vo výške 108 636 729 EUR predstavujú 5,40 % z celkovej alokácie OPII (časť VaI).

V súvislosti so zabezpečovaním kvality procesov súvisiacich s riadením, koordináciou, implementáciou, informovanosťou, monitorovaním a hodnotením podpory je vyčlenená alokácia vo výške 70 000 000 EUR, čo predstavuje 3,489 % z celkovej alokácie na prioritné osi.

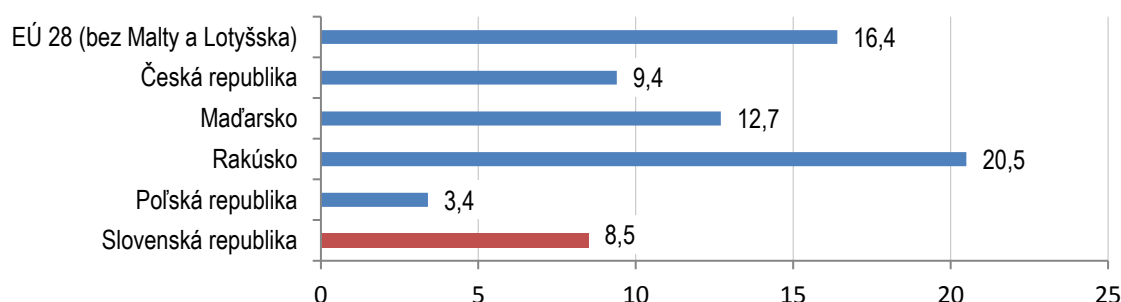
2 Prioritné osi

2.2 PRIORITNÁ OS 2: CESTNÁ INFRAŠTRUKTÚRA (TEN-T)

2.2.2.2 Opis typu a príklady aktivít

A. Výstavba diaľnic a rýchlostných ciest vrátane privádzačov (TEN-T)

Graf. 1 Hustota diaľničnej siete k 1.1.2012 (km/tis. km²) – medzinárodné porovnanie

Výstavba diaľnic

V oblasti rozvoja diaľničnej siete budú investície smerovať do výstavby nových úsekov diaľnic D1 a D3. Tieto úseky budú viesť k ďalšiemu rozširovaniu diaľničnej siete v smere na východ a sever krajiny a odstránia kľúčové úzke miesta a prekážky na cestnej sieti základnej siete TEN-T. Zdroje PO 2 môžu byť použité taktiež na financovanie výstavby nových úsekov diaľnic na súhrnnej sieti TEN-T.

Diaľnica D4

Diaľnica D4 po jej kompletom dobudovaní vytvorí vonkajší obchvat hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy spojením hraničných priechodov Jarovce a Devínska Nová Ves. Celková dĺžka diaľnice D4 je cca 48 km, pričom k 31.12.2015 bolo v prevádzke cca 5 km (z toho 3 km v polovičnom profile).

Výstavba diaľnice D4 v úseku Jarovce – Rača je súčasťou širšieho cestného projektu⁵⁴, ktorého vybudovaním si MDV SR kladie za cieľ zlepšiť dopravnú situáciu v Bratislave a priľahlých regiónoch. Prínosom nového úseku diaľnice D4 tak bude odľahčenie dopravného systému Bratislavy a jej spádového územia od tranzitnej dopravy, urýchlenie dopravného napojenia na ostatnú diaľničnú sieť Slovenska (D1, D2) a susedných krajín, skvalitnenie dopravnej obsluhy dotknutého územia a zmiernenie vplyvov na životné prostredie predovšetkým odklonením nákladnej dopravy z urbanizovaných oblastí.

Finančné prostriedky z PO 2 sú na financovanie výstavby diaľnice D4 vyčlenené návratnou formou pomoci cez finančné nástroje, pričom budú tvoriť doplnkové financovanie Projektu PPP.

⁵⁴ Koncesia na projektovanie, výstavbu, financovanie, prevádzku a údržbu úsekov diaľnice D4 Jarovce – Rača a rýchlostnej cesty R7 Bratislava Prievoz - Holice, projekt PPP (ďalej „Projekt PPP“).

2.5 PRIORITNÁ OS 5: ŽELEZNIČNÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OBNOVA MOBILNÝCH PROSTRIEDKOV

2.5.2 INVESTIČNÁ PRIORITA 7d): Vývoj a modernizácia komplexných, interoperabilných železničných systémov vysokej kvality a podpora opatrení na znižovanie hluku

2.5.2.1 Špecifické ciele investičnej priority a očakávané výsledky

ŠPECIFICKÝ CIEĽ 5.1: Odstránenie kľúčových úzkych miest na železničnej infraštruktúre prostredníctvom modernizácie a rozvoja železničných tratí a súvisiacich objektov dopravne významných z hľadiska medzinárodnej a vnútroštátnej dopravy

VÝSLEDKY

b) odstránenie kľúčových úzkych miest na železničnej infraštruktúre,

2.5.2.2 Opis typu a príklady aktivít

E. Vybudovanie infraštruktúry na kontrolu a prípravu vozového parku železničnej osobnej dopravy pre prevádzku v rámci služieb vo verejnom záujme

Z prostriedkov prioritnej osi bude vybudovaná infraštruktúra na kontrolu a prípravu vozového parku železničnej osobnej dopravy v Nových Zámkoch, Zvolene a Humennom a zabezpečená projektová príprava predmetnej infraštruktúry v Žiline a Košiciach.

F. Modernizácia železničných tratí (zlepšovanie vybraných technických parametrov železničnej dopravnej cesty)

Vstupom do EÚ a začlenením siete ŽSR do európskej dopravnej sústavy prevzala SR na seba aj povinnosti týkajúce sa rozvojových priorít EÚ, ako aj potrieb implementovať technické štandardy, ktoré majú zaručiť udržateľné možnosti rozvoja železníc. Z pohľadu možnosti ďalšieho rozvoja železničnej siete v rámci základnej siete TEN-T možno konštatovať, že na území SR sa nepredpokladá výstavba nových tratí, len modernizácia už existujúcich. Finančné prostriedky smerované na rozvoj železničnej infraštruktúry môžu významným spôsobom podporiť hospodársky rast a tvorbu pracovných miest.

Zaostávanie v rozvoji železničnej infraštruktúry môže predstavovať významné riziká vo forme poklesu prepravy cestujúcich a tovaru vo vnútroštátnej aj medzinárodnej doprave. To môže mať za následok nárast objemu nákladnej cestnej dopravy a IAD a z toho plynúcu environmentálnu záťaž.

Základnou víziou v oblasti prevádzkového využitia železničnej siete je celkové zvyšovanie objemu prepravy na železnici vrátane presunu výkonov z cestnej dopravy. Železničná sieť musí byť na tento proces pripravená a musí umožňovať uspokojenie zvýšeného dopytu po osobnej aj nákladnej doprave z hľadiska parametrov, kapacity, ako aj atraktivity pre jednotlivých zákazníkov (cestujúcich, prepravcov).

V nadväznosti na aktivity implementované v predchádzajúcich obdobiach, investičnou prioritou ostáva aj naďalej modernizácia železničných tratí zaradených do základnej transeurópskej dopravnej siete TEN-T. Projekty modernizácie železničnej dopravnej infraštruktúry budú realizované na tých tratiach, ktoré majú rozhodujúci význam pre rast hospodárstva a zlepšenie mobility v SR a jednotnom Európskom dopravnom priestore. Modernizácia železničnej dopravnej siete TEN-T prispeje k napĺňaniu stratégie Európa 2020, konkrétne iniciatívy zlepšovania efektívnosti využívania zdrojov a znižovanie emisií. Modernizáciou vybraných železničných tratí dôjde k zvýšeniu efektivity železničnej dopravy vybudovaním modernej a plne prepojenej infraštruktúry, ktorá bude schopná prijať zvyšujúci sa objem dopravy vrátane presunu výkonov z cestnej dopravy. Týmto spôsobom aktivita prispeje k znižovaniu závislosti na ropných produktoch, k znižovaniu emisií, zlepšeniu kvality ovzdušia a k podpore udržateľnej dopravy a hospodárstva.

V rámci prioritnej osi 5 bude realizovaná výlučne modernizácia železničných tratí zahrnutých do základnej siete TEN-T. Projekty modernizácie železničných tratí budú nadväzovať na modernizačné projekty implementované v rámci prioritnej osi 1. Pre ďalšie informácie pozri kapitolu 2.1.2.1 A.

H. Obnova mobilných prostriedkov železničnej verejnej osobnej dopravy

Významná časť vozidlového parku železničných koľajových vozidiel v rámci prímestskej a regionálnej železničnej osobnej dopravy prešla v uplynulých rokoch procesom obnovy a modernizácie. Napriek podstatným investíciám je žiaduce naďalej pokračovať v naštartovanom procese obnovy vozidlového parku ŽKV. Obnova mobilného parku vozidiel, ktoré zabezpečujú železničnú osobnú dopravu je spolu s modernizáciou železničných koridorov, budovaním interoperability a organizačnými a prevádzkovými opatreniami základnou podmienkou pre zlepšenie kvality ponuky služieb v železničnej osobnej doprave.

Cieľom MDV SR je obnova železničných koľajových vozidiel zabezpečujúcich každodennú prímestskú a regionálnu obsluhu železničnou osobnou dopravou primárne v rámci Prešovského samosprávneho kraja. Obstarané vozidlá budú slúžiť na zabezpečenie služieb vo verejnom záujme na tratiach so zvýšeným dopytom po železničnej preprave. Realizáciou projektu dôjde ku komplementárnemu doplneniu aktivít zameraných na obstaranie ucelených vlakových jednotiek v rámci prioritnej osi 1 a k vytvoreniu uceleného systému kvalitne fungujúcej regionálnej a prímestskej dopravy v okolí najvýznamnejších dopravných centier.

Opatrenia týkajúce sa služieb vo verejnom záujme budú implementované v súlade s požiadavkami nariadenia EP a Rady (ES) č. 1370 z 23. októbra 2007 o službách vo verejnom záujme v železničnej a cestnej osobnej doprave, ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 1191/69 a (EHS) č. 1107/70 a nariadenia EP a Rady (EÚ) 2016/2338 zo 14. decembra 2016, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1370/2007, pokiaľ ide o otvorenie trhu so službami vnútroštátnej železničnej osobnej dopravy.

I. Projektová príprava

Súčasný stav projektovej prípravy investičných stavieb je možné označiť ako prierezový problém systémového charakteru. Na základe uvedeného bude náležitá pozornosť i zdroje venované predprojektovej a projektovej príprave železničných stavieb.

<i>Cieľové skupiny:</i>	- široká verejnosť
<i>Cieľové územia:</i>	- celé územie SR s výnimkou Bratislavského kraja; pri projektoch financovaných princípom pro rata je cieľovým územím NUTS1
<i>Prijímatelia:</i>	- Železnice Slovenskej republiky - Železničná spoločnosť Slovensko, a. s. - MDV SR - ústredné orgány štátnej správy a subjekty, ktoré svojou činnosťou prispievajú k implementácii a napĺňaniu cieľov OPII

2.7 PRIORITNÁ OS 7: INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ

2.7.4.2 Opis typu a príklady aktivít

P. Prechod prevádzky informačných systémov verejnej správy do eGovernment cloudu

... to bude organizačne možné a ekonomicky výhodné, zabezpečí sa konsolidácia a znovu použiteľnosť infraštruktúry povinných osôb v dátových centrách prevádzkovateľov eGovernment cloudových služieb. Ako ďalší zo spôsobov znižovania nákladov na prevádzku IKT sa podporí virtualizácia pracovných plôch a zavádzanie jednoduchých terminálov a klientov, namiesto PC.

Dohľad nad využívaním cloudových služieb sa zabezpečí kompetenčne – priradí sa rola cloud audítora. Aby takéto riešenie bolo udržateľné, je potrebný cenový model, na základe ktorého budú jednotlivé typy

služieb účtované. Cieľom je umožniť ekonomickú prevádzku infraštruktúry, pričom bude výhodnejšie využívať cloud služby ako prevádzku na vlastné náklady.

Q. Zabezpečenie komplexnej kybernetickej bezpečnosti v spoločnosti

Pre informačné systémy VS tam, kde to bude vhodné, sa nasadia nástroje pre skoré rozpoznanie útokov a incidentov. V rámci ochrany informačného prostredia bude nutné vytvoriť presné procesy pre zvládnutie situácie prelomenia bezpečnosti, aby bola do najvyššej možnej miery zabezpečená biznis kontinuita informačných systémov a aby bol minimalizovaný dopad bezpečnostného incidentu. Informácie o každej bezpečnostnej situácii bude potrebné zozbierať na platforme kybernetickej bezpečnosti a vyhodnotiť ich. Pre včasné zozbieranie väčšieho množstva dát sa odporúča tiež simulovať útoky na vhodne pripravené systémy.

Prevádzkovatelia mimoriadne dôležitých infraštruktúr v niektorých odvetviach VS musia prijať postupy riadenia rizík a podávať správy o významných bezpečnostných incidentoch na ich hlavných službách. Vytvorí sa jednotný systém pre monitorovanie kritickej infraštruktúry. Analýzou dát, systémov a ich fungovania sa budú pripravovať mechanizmy skorého rozpoznanie útokov a opatrenia pre prípady núdzového stavu. Cieľom je pokryť oblasti ako: rozpoznanie situácie prelomenia bezpečnosti, jej analýza; nasadenie protipatrení; uvedenie systémov do kontrolovaného stavu, zabezpečenie biznis kontinuity a zvrátenie následkov.

Pre vyššie uvedené oblasti bude vytvorený systém pravidelných kontrol dodržiavania jednotlivých vytvorených opatrení a auditov (vrátane navrhovaných opatrení z auditov).

<i>Prijímatelia:</i>	- ... združenie (zväz, spolok, spoločnosť, klub ai.) podľa zákona č. 83/1990 Z. z., záujmové združenie právnických osôb podľa zákona č. 40/1964 Zb., združenie obcí podľa zákona č. 369/1990 Zb., výchovno-vzdelávacie inštitúcie zriadené podľa osobitného predpisu, zariadenia sociálnych služieb, iné subjekty zriadené zákonom
----------------------	--

2.8 Prioritná os 8 – Technická pomoc

2.8.2 Špecifické ciele pre investičné priority a očakávané výsledky

Aktivity spojené s dosahovaním špecifických cieľov prioritnej osi 8 a s nimi súvisiace typy výdavkov budú oprávnené aj pre prípravu budúceho programového obdobia a ukončovanie pomoci programového obdobia 2007 - 2013. V rámci prioritnej osi sa budú financovať aj aktivity spojené s ukončovaním Operačného programu Informatizácia spoločnosti 2007 - 2013 (ďalej len „OPIS“), na ktorý nadväzuje PO 7 - Informačná spoločnosť OPII, a to na úrovni výdavkov Riadiaceho orgánu pre OPIS (Úrad vlády SR), ktoré vzniknú po 31.12.2015.

Keďže v prípade PO 8 sa realizované operácie týkajú viac ako jednej kategórie regiónov, výdavky spojené s týmito operáciami sa pridelia na pomernom základe v zmysle článku 119(4) všeobecného nariadenia. Princíp pomerného financovania je aplikovaný paušálnou sadzbou pri všetkých projektoch PO 8, a to na úrovni 3,45 % z celkových nákladov projektu. Výdavky, ktoré týmto RO OPII vzniknú budú hradené z národných verejných zdrojov nad rámec povinného spolufinancovania.

2.9 PRIORITNÁ OS 9: PODPORA VÝSKUMU, VÝVOJA A INOVÁCIÍ

2.9.4.1 Predpokladaný vývoj finančného pokroku na prioritnej osi 9

Pri odhade finančného pokroku OPII na prioritnej osi 9 sa primárne vychádzalo z vývoja čerpania predchádzajúceho programového obdobia 2007 – 2013 v rámci OP KaHR a OP VaV, kde sú RO MH SR a MŠVVaŠ SR.

Prioritná os 9	Nekumulatívne údaje		Kumulatívne údaje	
	EFRR	Národné spolufinancovanie (indikatívne)*	EFRR	Národné spolufinancovanie (indikatívne)*
2014	0	0	0	0
2015	2 023 414	1 535 105	2 023 414	1 535 105
2016	28 104 814	17 980 887	30 128 228	19 515 992
2017	150 464 630	94 758 156	180 592 858	114 274 148
2018	183 212 186	115 429 501	363 805 044	229 703 649
2019	210 409 373	132 620 271	574 214 417	362 323 920
2020	199 113 076	125 508 975	773 327 493	487 832 895
2021	197 266 257	133 152 110	970 593 750	620 985 005
2022	180 777 094	122 022 144	1 151 370 844	743 007 149
2023	156 313 102	105 509 273	1 307 683 946	848 516 422
Spolu 2014 – 2023	1 307 683 946	848 516 422	-	-

* Národné spolufinancovanie je vo vzťahu k zdroju EFRR vyčíslené indikatívne na základe predpokladaného objemu kontrahovania podľa jednotlivých typov prijímateľov.

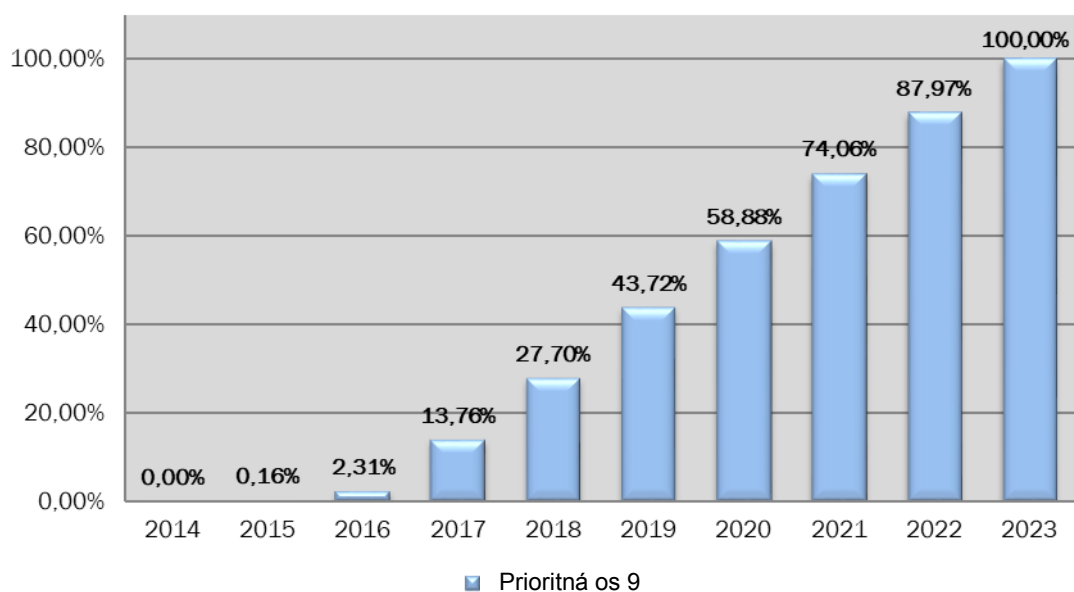
Vplyv vynechania výkonnostnej rezervy na hodnotu čiastkového cieľa pre rok 2018 bol vypočítaný podľa matematického algoritmu:

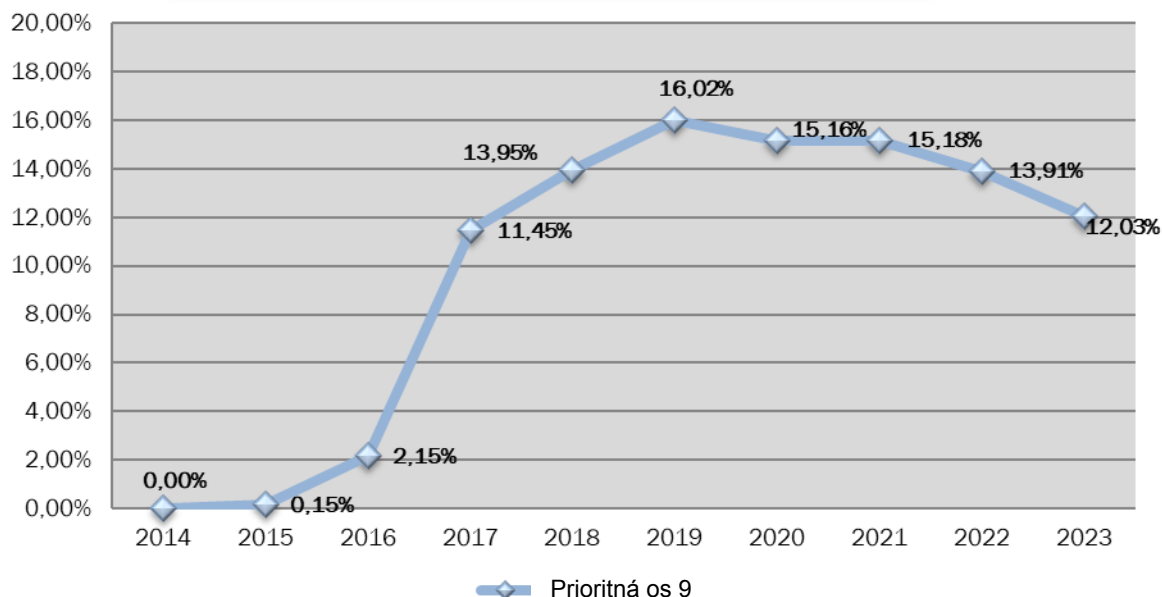
Koeficient vplyvu vynechania výkonnostnej rezervy na hodnotu čiastkového cieľa

$$\left[\text{kumulatívna miera čerpania 2018} \times \left(\frac{\text{alokácia na prioritnú os}}{\text{výkonnostná rezerva}} - 1 \right) \right] \div \text{alokácia na prioritnú os}$$

Celkové oprávnené výdavky	EFRR	Národné spolufinancovanie (indikatívne)
691 586 749	422 282 869	269 303 880

Odhadovaný vývoj čerpania na prioritnej osi 9 OPII - kumulatívne

Odhadovaný vývoj čerpania na prioritnej osi 9 OPII - nekumulatívne

2.10 PRIORITNÁ OS 10: PODPORA VÝSKUMU, VÝVOJA A INOVÁCIÍ V BRATISLAVSKOM KRAJI
2.10.4.1 Predpokladaný vývoj finančného pokroku na prioritnej osi 10

Pri odhade finančného pokroku OPII na prioritnej osi 10 sa primárne vychádzalo z vývoja čerpania predchádzajúceho programového obdobia 2007 – 2013 v rámci OP KaHR a OP VaV, kde sú RO MH SR a MŠVVaŠ SR.

Prioritná os 10	Nekumulatívne údaje		Kumulatívne údaje	
	EFRR	Národné spolufinancovanie (indikatívne)*	EFRR	Národné spolufinancovanie (indikatívne)*
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	1 038 829	1 122 312	1 038 829	1 122 312
2017	11 961 061	12 922 281	12 999 890	14 044 593
2018	21 393 202	23 112 411	34 393 092	37 157 004
2019	21 969 061	23 734 548	56 362 153	60 891 552
2020	20 507 239	22 155 249	76 869 392	83 046 801
2021	16 440 219	17 625 613	93 309 611	100 672 414
2022	14 913 043	15 988 322	108 222 654	116 660 736
2023	14 202 361	15 226 400	122 425 015	131 887 136
Spolu 2014 – 2023	122 425 015	131 887 136	-	-

* Národné spolufinancovanie je vo vzťahu k zdroju EFRR vyčíslené indikatívne na základe predpokladaného objemu kontrahovania podľa jednotlivých typov prijímateľov.

Vplyv vynechania výkonnostnej rezervy na hodnotu čiastkového cieľa pre rok 2018 bol vypočítaný podľa matematického algoritmu:

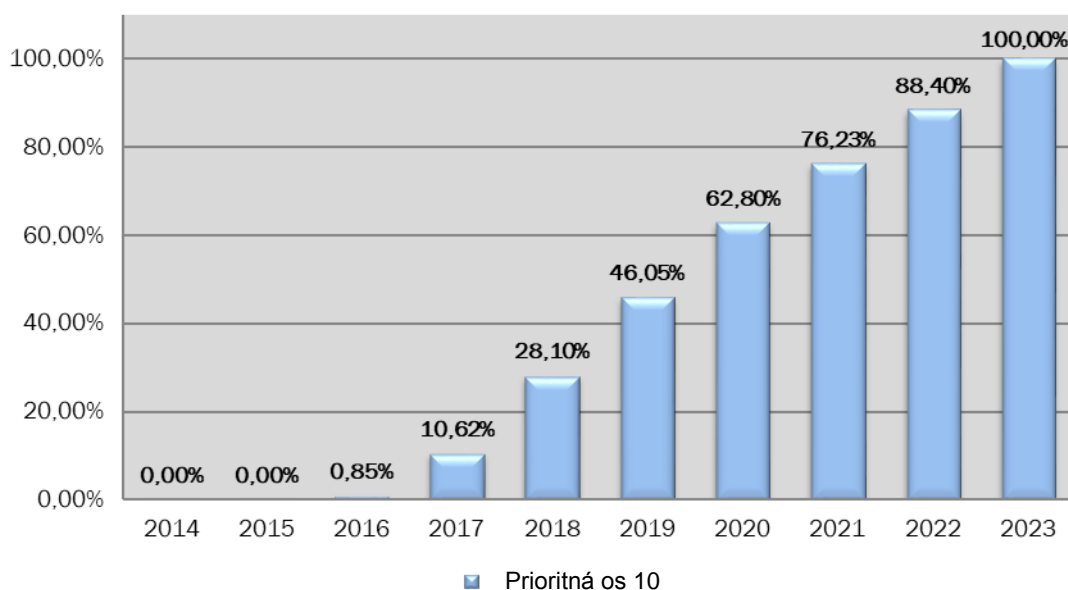
Koeficient vplyvu vynechania výkonnostnej rezervy na hodnotu čiastkového cieľa

$$\left[\text{kumulatívna miera čerpania 2018} \times \left(\frac{\text{alokácia na prioritnú os}}{\text{výkonnostná rezerva}} - 1 \right) \right]$$

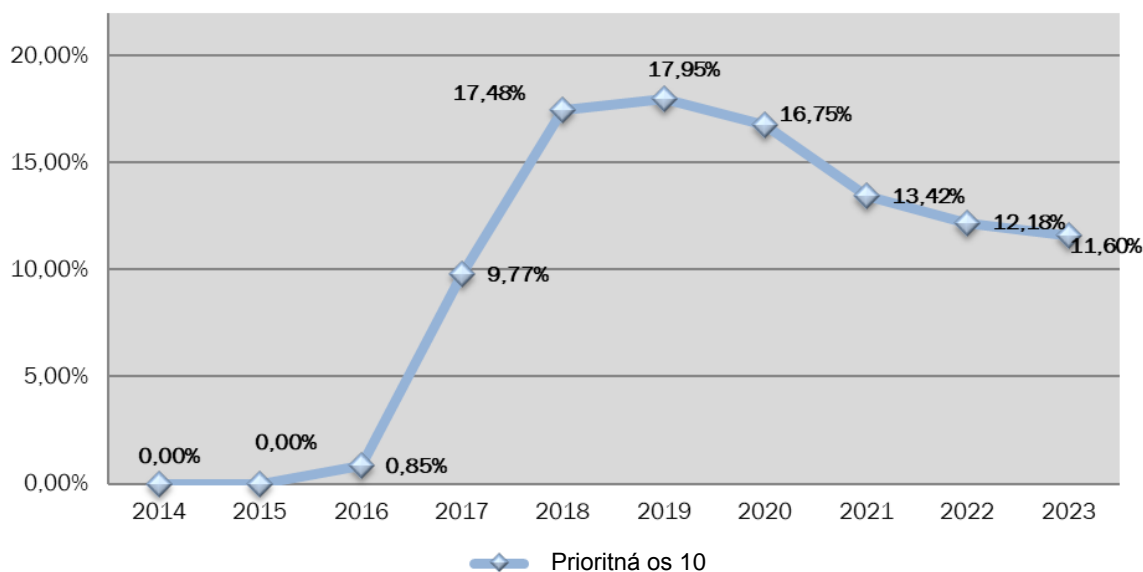
alokácia na prioritnú os

Celkové oprávnené výdavky	EFRR	Národné spolufinancovanie (indikatívne)
80 906 674	38 899 929	42 006 745

Odhadovaný vývoj čerpania na prioritnej osi 10 OPII - kumulatívne

Odhadovaný vývoj čerpania na prioritnej osi 10 OPII - nekumulatívne

2.11 PRIORITNÁ OS 11: POSILNENIE KONKURENCIESCHOPNOSTI A RASTU MSP**2.11.5.1 Predpokladaný vývoj finančného pokroku na prioritnej osi 11**

Pri odhade finančného pokroku na prioritnej osi 11 sa primárne vychádzalo z vývoja čerpania predchádzajúceho programového obdobia 2007 – 2013 v rámci OP KaHR, kde je RO MH SR.

Prioritná os 11	Nekumulatívne údaje		Kumulatívne údaje	
	EFRR	Národné spolufinancovanie (indikatívne)*	EFRR	Národné spolufinancovanie (indikatívne)*
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	3 900 056	1 958 390	3 900 056	1 958 390
2017	54 600 779	27 417 463	58 500 835	29 375 853
2018	54 600 779	27 417 463	113 101 614	56 793 316
2019	70 120 986	35 210 844	183 222 600	92 004 160
2020	62 462 250	31 365 055	245 684 850	123 369 215
2021	62 462 250	31 365 054	308 147 100	154 734 269
2022	62 462 250	31 365 055	370 609 350	186 099 324
2023	45 805 650	23 001 042	416 415 000	209 100 364
Spolu 2014 – 2023	416 415 000	209 100 366	-	-

* Národné spolufinancovanie je vo vzťahu k zdroju EFRR vyčíslené indikatívne na základe predpokladaného objemu kontrahovania podľa jednotlivých typov prijímateľov.

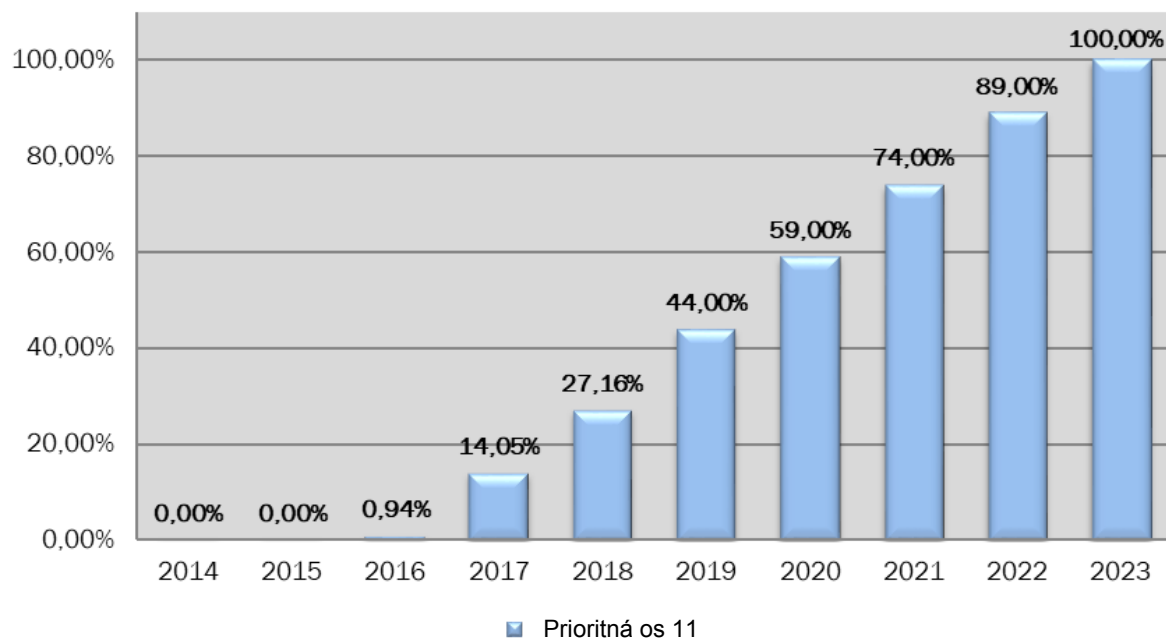
Vplyv vynechania výkonnostnej rezervy na hodnotu čiastkového cieľa pre rok 2018 bol vypočítaný podľa matematického algoritmu:

Koeficient vplyvu vynechania výkonnostnej rezervy na hodnotu čiastkového cieľa

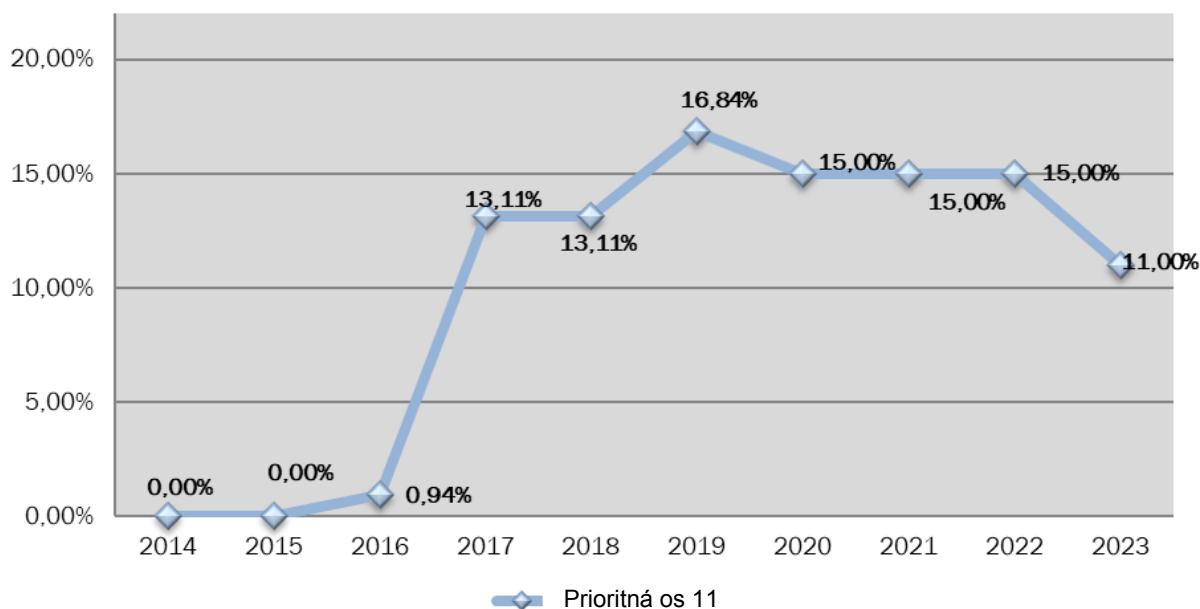
$$\frac{\left[\text{kumulatívna miera čerpania 2018} \times \left(\frac{\text{alokácia na prioritnú os}}{\text{výkonnostná rezerva}} \right) \right]}{\text{alokácia na prioritnú os}}$$

Celkové oprávnené výdavky	EFRR	Národné spolufinancovanie (indikatívne)
97 657 333	65 010 486	32 646 847

Odhadovaný vývoj čerpania na prioritnej osi 11 OPII - kumulatívne

Odhadovaný vývoj čerpania na prioritnej osi 11 OPII - nekumulatívne

2.12 PRIORITNÁ OS 12: Rozvoj konkurencieschopných MSP v Bratislavskom kraji**2.12.3.1 Predpokladaný vývoj finančného pokroku na prioritnej osi 12**

Pri odhade finančného pokroku na prioritnej osi 12 sa primárne vychádzalo z vývoja čerpania predchádzajúceho programového obdobia 2007 – 2013 v rámci OP KaHR, kde je RO MH SR.

Prioritná os 12	Nekumulatívne údaje		Kumulatívne údaje	
	EFRR	Národné spolufinancovanie (indikatívne)*	EFRR	Národné spolufinancovanie (indikatívne)*
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	314 385	314 385	314 385	314 385
2017	4 401 411	4 401 411	4 715 796	4 715 796
2018	4 401 411	4 401 411	9 117 207	9 117 207
2019	5 621 209	5 621 209	14 738 416	14 738 416
2020	5 024 460	5 024 460	19 762 876	19 762 876
2021	5 024 460	5 024 460	24 787 336	24 787 336
2022	5 024 460	5 024 460	29 811 796	29 811 796
2023	3 684 605	3 684 605	33 496 401	33 496 401
Spolu 2014 – 2023	33 496 401	33 496 401	-	-

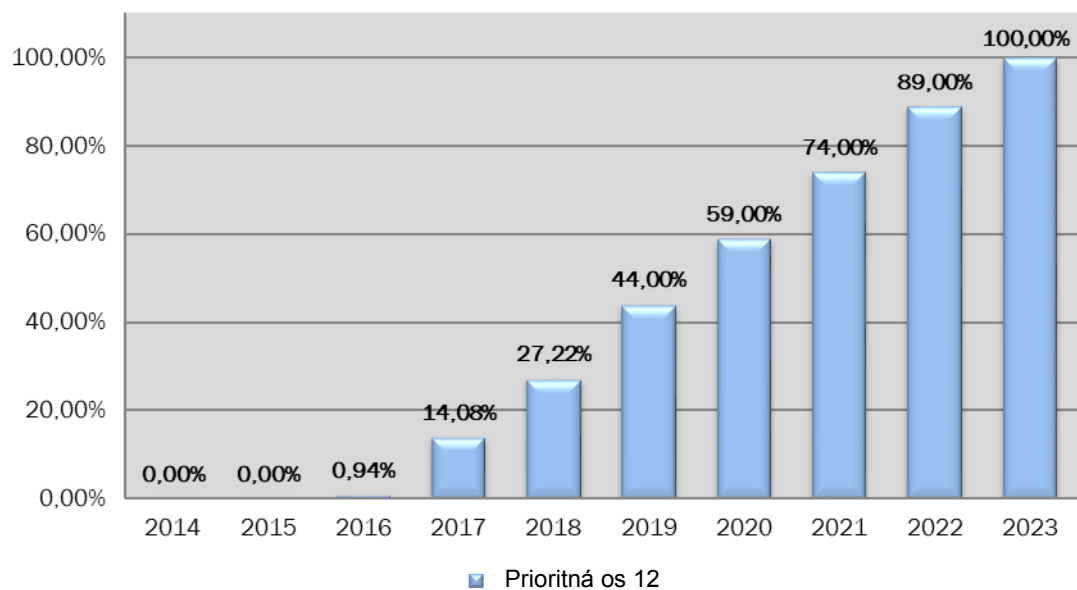
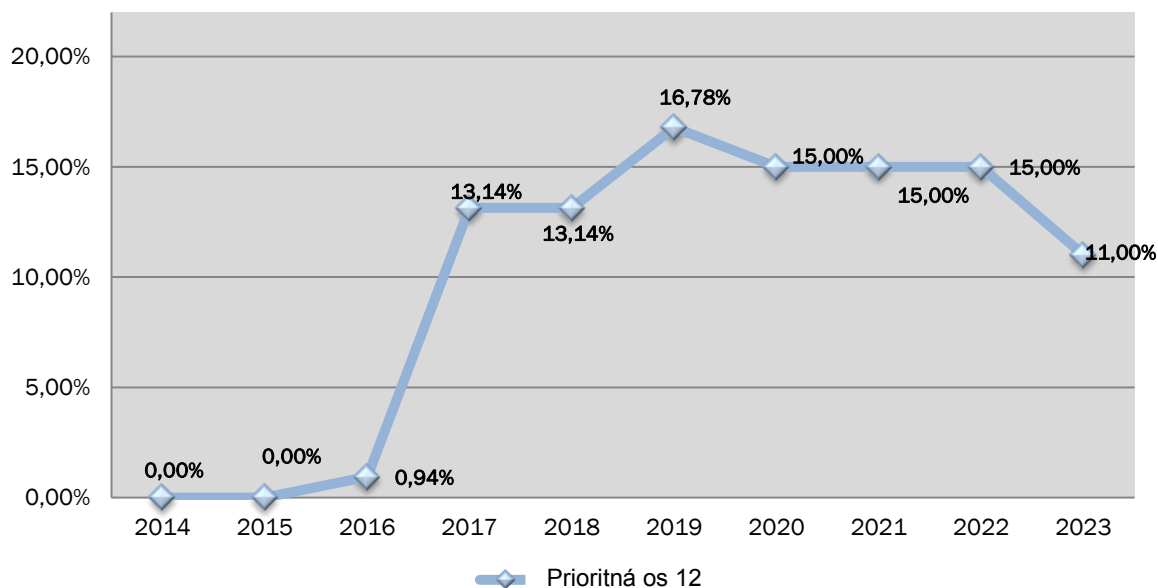
* Národné spolufinancovanie je vo vzťahu k zdroju EFRR vyčíslené indikatívne na základe predpokladaného objemu kontrahovania podľa jednotlivých typov prijímateľov.

Vplyv vynechania výkonnostnej rezervy na hodnotu čiastkového cieľa pre rok 2018 bol vypočítaný podľa matematického algoritmu:

Koeficient vplyvu vynechania výkonnostnej rezervy na hodnotu čiastkového cieľa

$$\left[\frac{\text{kumulatívna miera čerpania 2018} \times \left(\frac{\text{alokácia na prioritnú os}}{\text{alokácia na prioritnú os}} - \frac{\text{výkonnostná rezerva}}{\text{výkonnostná rezerva}} \right)}{\text{alokácia na prioritnú os}} \right]$$

Celkové oprávnené výdavky	EFRR	Národné spolufinancovanie (indikatívne)
9 826 155	4 913 077,50	4 913 077,50

**Odhadovaný vývoj čerpania na prioritnej osi 12
OPII - kumulatívne**

**Odhadovaný vývoj čerpania na prioritnej osi 12
OPII - nekumulatívne**

8 Koordinácia s inými programami a finančnými nástrojmi

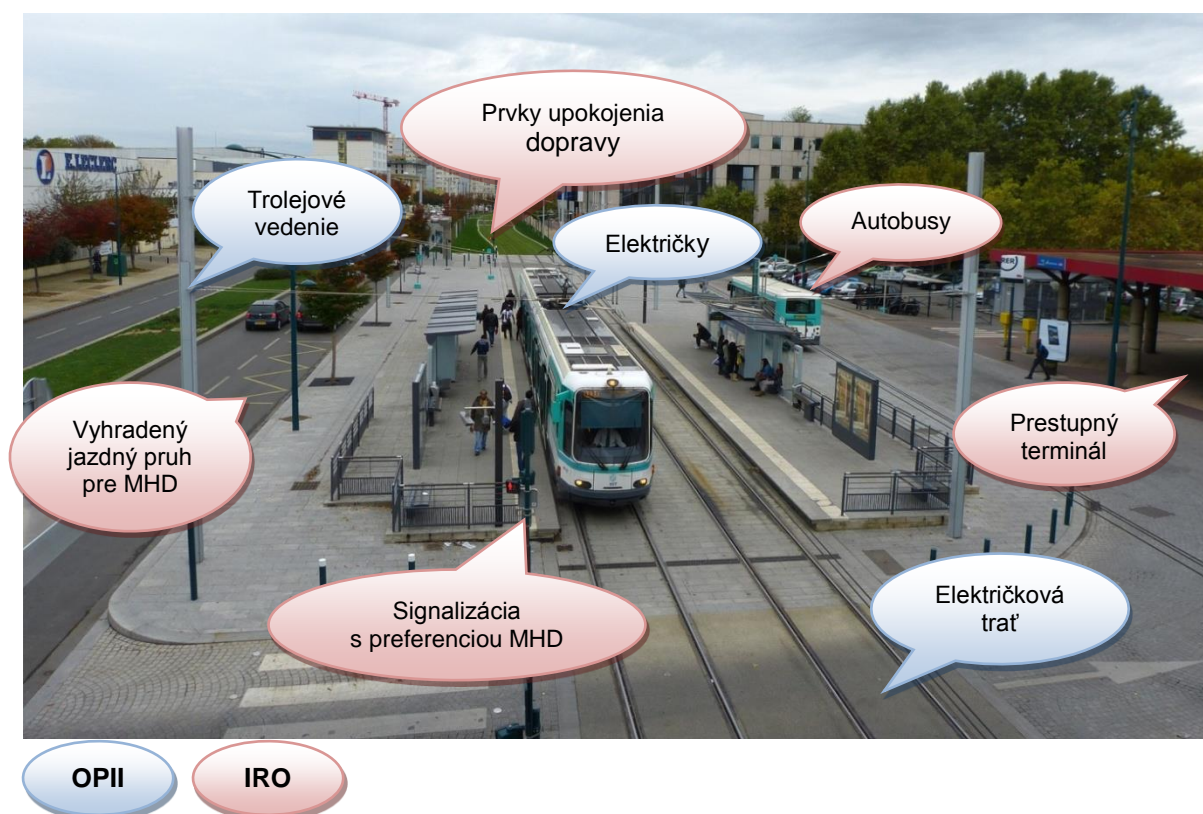
8.1 Deliace línie s ostatnými EŠIF

Tab. 142 Demarkačné línie medzi OPII a IROP

OP Integrovaná infraštruktúra	Integrovaný Regionálny OP
-------------------------------	---------------------------

<p>Výstavba a modernizácia cestnej infraštruktúry:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výstavba diaľnic a rýchlostných ciest; - výstavba a modernizácia ciest I. triedy. <p>Podpora udržateľnej mestskej mobility:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výstavba a modernizácia infraštruktúry pre integrované dopravné systémy; - obstaranie mobilných prostriedkov dráhovej mestskej hromadnej dopravy (električky a trolejbusy vrátane vozidiel s pomocným pohonom); - modernizácia a výstavba električkových tratí v Bratislave a Košiciach vrátane prvkov preferencie MHD a napojenia na ostatné druhy MHD a nemotorovú dopravu; - modernizácia a výstavba trolejbusových tratí vrátane prvkov preferencie MHD a napojenia na ostatné druhy MHD a nemotorovú dopravu; - vybudovanie a modernizácia technickej základne na opravu a údržbu vozového parku dráhovej MHD; - rekonštrukcia, modernizácia a výstavba prestupných terminálov so zásahom do železničnej infraštruktúry; - rekonštrukcia, modernizácia a výstavba záchytných parkovísk Park & Ride (P+R), Kiss & Ride (K+R), Bike & Ride (B+R) (so zásahom do železničnej infraštruktúry); - projektová príprava. 	<p>Výstavba a modernizácia cestnej infraštruktúry:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia ciest II. a III. triedy (vo vzťahu k zlepšeniu dostupnosti na TEN-T). <p>Podpora udržateľnej mestskej mobility:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spracovanie strategických dokumentov a územnoplánovacích podkladov (plány mobility, generely dopravy, plány dopravnej obsluhy); - obnova a budovanie vyhradených jazdných pruhov pre verejnú osobnú dopravu; - náhrada autobusov mestskej hromadnej dopravy alebo prímestskej autobusovej dopravy na dieselový pohon vysokoekologickými autobusmi, napr. plynovými autobusmi, hybridnými autobusmi alebo elektrobusesmi, spolu s budovaním zodpovedajúcej zásobovacej infraštruktúry (napr. plniacich staníc plynu, nabíjaciach staníc) vrátane nákupu nízkopodlažných/low-entry nízkoemisných autobusov/elektrobusesov; - rekonštrukcia, modernizácia a výstavba prestupných terminálov, okrem terminálov so zásahom do železničnej infraštruktúry; - rekonštrukcia, modernizácia a výstavba integrovaných zastávok subsystémov verejnej osobnej dopravy; - rekonštrukcia, modernizácia a výstavba obrátisk cestnej verejnej osobnej dopravy; - rekonštrukcia, modernizácia a výstavba záchytných parkovísk Park & Ride (P+R), Kiss & Ride (K+R), Bike & Ride (B+R) (bez zásahu do železničnej infraštruktúry); - zavádzanie opatrení preferencie verejnej osobnej dopravy na križovatkách; - modernizácia existujúcich a zavádzanie nových integrovaných dopravných systémov - technická podpora softvérového zabezpečenia, ako aj hardvérového vybavenia; - zavádzanie doplnkových služieb verejnej osobnej dopravy (napr. preprava bicyklov, lyží, internetové pripojenie a pod.)
---	--

Obr. 4 Príklad komplementárnych aktivít financovaných z OPII a IROP v oblasti verejnej osobnej dopravy (ilustratívny obrázok)

Tab. 143 Demarkačné línie technickej pomoci OPII vo vzťahu k OP TP

Aktivity pre PO8 TP OPII	Podpora z TP OPII	Podpora z OPTP
Refundácia miezd administratívnych kapacít zapojených do implementácie OPII	refundácia miezd oprávnených zamestnancov v rámci OPII	refundácia miezd oprávnených zamestnancov zapojených do riadenia, kontroly a auditu EŠIF a riadenia OP TP
Zvyšovanie odborných a jazykových zručností administratívnych kapacít zapojených do implementácie OPII.	špecifické vzdelávanie oprávnených zamestnancov v rámci OPII	špecifické vzdelávanie oprávnených zamestnancov zapojených do riadenia, kontroly a auditu EŠIF a riadenia OP TP, realizácia centrálneho plánu vzdelávania
Zabezpečenie technického vybavenia a technologickej podpory útvarov zapojených do implementácie OPII	zabezpečenie technického a technologickeho vybavenia pre oprávnených zamestnancov OPII	zabezpečenie horizontálnej systémovej podpory, informačných systémov a pod., zabezpečenie materiálneho technického vybavenia pre oprávnených zamestnancov zapojených do horizontálneho riadenia, kontroly a auditu EŠIF a riadenia OP TP
Zabezpečenie výmeny informácií na úrovni útvarov a organizácií zapojených do implementácie OPII, problematiky fondov EÚ a problematiky v oblasti dopravy a informačnej spoločnosti,	zabezpečenie monitorovacích výborov OPII, koordinačných porád, konferencií, seminárov, tuzemských a zahraničných rokovaní týkajúcich sa OPII a zabezpečenie pracovných ciest spojených s kontrolou projektov OPII	zabezpečenie výmeny informácií vo vzťahu k aktivitám definovaným v OPTP
Externá podpora implementácie OPII	zabezpečenie hodnotení, štúdií a pod. špecifických pre OPII;	zabezpečenie horizontálnych hodnotení, štúdií a pod., zabezpečenie hodnotení, štúdií a pod. v rámci OP TP
Publicita a informovanie	informačné aktivity zamerané na informovanie o OPII;	informačné aktivity zamerané na horizontálne informovanie o EŠIF, informačné aktivity zamerané na informovanie o OP TP

- ... bude limitovaná absolventmi daného COVP a ostatných stredných odborných škôl v odbore/odvetví zodpovedajúcim danému COVP,
- oblasť kultúrneho a kreatívneho priemyslu, pričom podnikateľské subjekty budú cieľovou skupinou, ak sa bude jednať o kultúrny priemysel⁵⁵ v odvetviach⁵⁶ film, TV, video, rádio a fotografia, vizuálne umenie, multimediálny priemysel a animovaná tvorba, vydavateľstvá, literatúra a knižný trh, hudba a scénické umenie, remeslá tradičnej, ľudovej a mestskej kultúry, trh s umením. V oblasti kreatívneho priemyslu budú realizované aktivity pre cieľové skupiny fyzické osoby nepodnikatelia, fyzické osoby podnikatelia podľa osobitných právnych predpisov – slobodné povolania. Z hľadiska individuálnych aktivít podpory kultúrneho a kreatívneho priemyslu sa jedná o budovanie špecializovanej infraštruktúry (kreatívne centrá), poskytovanie poradenstva a finančnej podpory v oblasti rozvoja podnikania a zvyšovania kreativity vrátane medzinárodnej spolupráce, spájanie aktérov pôsobiacich v kreatívnych centrách s verejným sektorom, propagácia aktivít realizovaných v rámci kreatívnych centier na lokálnej a regionálnej úrovni, internacionalizácia podporovaných cieľových skupín.

Program rozvoja vidieka

Vzájomné deliace línie sú definované nasledovne:

Aktivity OPII (časť VaI) sú zamerané na:

- podporu výskumno-vývojových kapacít a infraštruktúry v kompetencii MŠVVaŠ SR aj v oblastiach poľnohospodárstva, potravinárstva a lesníctva, ktoré patria k doménam inteligentnej špecializácie RIS3 SK.
- podporu výskumno-vývojových a inovačných kapacít v priemysle a službách vrátane podpory klastrov okrem klastrov zameraných na rozvoj činností poľnohospodárstva, potravinárstva a lesníctva.
- podpora nových a začínajúcich MSP (týka sa aktivít PO 11 a 12 OPII) prostredníctvom grantov a finančných nástrojov bude zameraná na začínajúcich podnikateľov zo všetkých sektorov, okrem činností v sektoroch poľnohospodárstva a lesného hospodárstva.
- aktivity v oblasti poradenstva (aktivity NPC – informačné a poradenské služby, podpora úspešnej podnikateľskej praxe, poskytovanie dlhodobých poradenských služieb, identifikácia a využívanie sociálnych inovácií v podnikaní) budú zamerané na kategóriu záujemcov o podnikanie a začínajúcich podnikateľov. V rámci nich budú realizované poradenské a podporné aktivity, s výnimkou poradenstva spojeného so špecifickými podmienkami podnikania v poľnohospodárstve, potravinárstve a lesnom hospodárstve, dostupné pre všetky MSP;
- rozvoj existujúcich MSP (PO11 a 12 OPII) prostredníctvom grantov a finančných nástrojov bude zameraný na etablovaných podnikateľov zo všetkých sektorov, okrem činností v sektoroch poľnohospodárstva a lesného hospodárstva.
- aktivity v oblasti poradenstva (informačné a poradenské služby pre rozvoj MSP, využívanie nástrojov elektronického podnikania, zvyšovanie štandardov výkonnosti a funkčnosti MSP, identifikácia a využívanie sociálnych inovácií v podnikaní) budú zamerané na etablované MSP. V rámci nich budú realizované poradenské a podporné aktivity, s výnimkou poradenstva spojeného so špecifickými podmienkami podnikania v poľnohospodárstve, potravinárstve a lesnom hospodárstve.
- V rámci OPII (časť VaI) nebudú oprávnené projekty prijímateľov, ktoré majú prostredníctvom stratégie MAS - prístup LEADER/CLLD podporené rovnaké typy aktivít.

Aktivity PRV sú zamerané na:

- opatrenia v oblasti investície do hmotného majetku, prenos vedomostí a zručností, poradenské služby, rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikania budú zamerané na začínajúce podniky v sektoroch poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva;
- v rámci PRV sa tiež podporujú aktivity tzv. diverzifikácie poľnohospodárskej a lesníckej činnosti podnikov, pričom táto diverzifikácia môže prechádzať aj do podpory činností v odvetviach,

⁵⁵ Definícia podľa Economy of Culture (2006), KEA.

⁵⁶ Definícia podľa Economy of Culture (2006), KEA.

ktorých podpora spadá pod OPII (časť VaI).

Za účelom zabránenia duplicitného financovania výdavkov projektov podporených v PRV a OPII (časť VaI), bude zavedený kontrolný mechanizmus spočívajúci vo vzájomnej výmene relevantných informácií o projektoch podporených v rámci OPII (časť VaI) a PRV.

Operačný program technická pomoc

Vzájomné deliace línie sú definované nasledovne:

- v oblasti informačno-monitorovacieho systému - OP TP zabezpečí horizontálnu úpravu a vývoj informačno-monitorovacieho systému pre realizáciu programového obdobia 2014 – 2020 na národnej úrovni. Možné špecifické požiadavky pre úpravu systému pre OPII (časť VaI) budú ex-ante konzultované s CKO s možnou následnou realizáciou tejto špecifickej úpravy z technickej pomoci OPII (časť VaI).
- v oblasti vzdelávania – OP TP zabezpečí návrh a realizáciu systému vzdelávania zamestnancov EŠIF na národnej úrovni, kde dôjde k vytvoreniu a zabezpečeniu štandardizovaného školenia a vzdelávania pre štandardizované pozície v rámci riadenia a implementácie EŠIF. Možné špecifické požiadavky vzdelávania a školenia administratívnych kapacít OPII (časť VaI) budú realizované z technickej pomoci OPII (časť VaI) (ide o školenia v oblasti projektového riadenia, stavebného zákona a pod.).
- v oblasti boja proti korupcii a podvodom – OP TP zabezpečí návrh podrobnejších opatrení v tejto oblasti implementácie EŠIF na úrovni Systému riadenia EŠIF na programové obdobie 2014 – 2020 ako súboru. OPII (časť VaI) zabezpečí prijatie navrhovaných opatrení do svojich interných procedúr.

Operačný program Kvalita životného prostredia

OPII (časť VaI) sa zameriava na podporu výskumu a vývoja inovatívnych technológií, a to aj v oblastiach životného prostredia a energetiky identifikovaných v RIS3 SK. Uplatnenie inovatívnych technológií v oblasti environmentálnej infraštruktúry bude možné podporiť z OP KŽP v prípade, ak táto technológia bude spĺňať kritériá oprávnenosti OP KŽP⁵⁷.

Operačný program Efektívna verejná správa

Synergie OPII (časť VaI) s OP EVS je možné vnímať v horizontálnej rovine vzhľadom na zameranie a cieľ OP EVS najmä vo vzťahu k špecifickému cieľu 1.2 Rozvoj ľudských zdrojov vo verejnej správe a posilnenie analytických kapacít vo väzbe na realizáciu reformy verejnej správy a 1.3 Integrácia a optimalizácia procesov a štruktúry verejnej správy. Rozvoj ľudských zdrojov, posilnenie analytických kapacít vo verejnej správe a integrácia a optimalizácia procesov verejnej správy sa mali pozitívne odzrkadliť aj v procesoch riadenia a implementácie OPII (časť VaI).

Konkrétny popis jednotlivých komplementarít, synergií a deliacich línií s vybranými európskymi programami a programami EÚS je uvedený v Prílohe č. 18 OPII.

8.2 Zabezpečenie koordinácie s Nástrojom na prepájanie Európy (NPE)

8.2.1 Doprava

Keďže napĺňanie cieľov stanovených v Bielej knihe nie je možné uspokojivo dosiahnuť len na úrovni samotných členských štátov, je v tomto smere potrebná koordinácia zo strany EK. V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1315/2013 o usmerneniach Únie pre rozvoj transeurópskej dopravnej siete a o zrušení rozhodnutia č. 661/2010/EÚ, sa identifikuje infraštruktúra TEN-T, špecifikujú požiadavky, ktoré má spĺňať, a stanovujú opatrenia na ich realizáciu (pozri tiež kap. 1.1.1.2).

⁵⁷ V oblasti environmentálnej infraštruktúry podporovanej z OP KŽP bude aspekt inovatívnosti technológií idúcich nad rámec noriem EÚ zohľadnený v rámci výberu projektov tam, kde je to uplatniteľné podľa platných právnych predpisov, prípadne budú v rámci výberu projektov zvyhodňované riešenia umožňujúce priblíženie sa, resp. napĺňanie najambicióznejších štandardov vyplývajúcich z legislatívy EÚ v danej oblasti v prípade, že legislatíva EÚ definuje rozsah hodnôt, ktoré je potrebné dodržiavať.

Poskytovanie finančných prostriedkov pre rozvoj TEN-T siete by v záujme dosiahnutia čo najväčšieho súladu medzi usmerneniami a plánovaním v rámci príslušných finančných nástrojov dostupných na úrovni EÚ malo byť v súlade s týmto nariadením a vychádzať z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1316/2013 z 11. decembra 2013, ktorým sa zriaďuje **Nástroj na prepájanie Európy**, mení nariadenie (EÚ) č. 913/2010 a zrušujú nariadenia (ES) č. 680/2007 a (ES) č. 67/2010 (ďalej aj „NPE“).

Členské štáty EÚ by sa mali zároveň zamerať na zosúladenie a kombinovanie finančných prostriedkov poskytnutých z príslušných interných a externých nástrojov, ako sú štrukturálne fondy, Kohézny fond, investičný nástroj európskej susedskej politiky (NIF), nástroj predvstupovej pomoci (IPA) a financovania z Európskej investičnej banky, Európskej banky pre obnovu a rozvoj a iných finančných inštitúcií, na rozvoj siete TEN-T.

NPE umožňuje financovať prípravu a realizáciu projektov spoločného záujmu v rámci politiky transeurópskych sietí v sektoroch dopravy, energetiky a telekomunikácií. Finančné krytie nástroja na obdobie rokov 2014 – 2020 je **33 242 mil. EUR** (v bežných cenách). Táto suma sa medzi jednotlivé sektory delí nasledovne:

- a) doprava: 26 251 mil. EUR, vrátane 11 306 mil. EUR v krajinách podporovaných v rámci politiky súdržnosti (presun z Kohézneho fondu),
- b) energetika: 5 850 mil. EUR,
- c) telekomunikácie: 1 142 mil. EUR.

Finančné prostriedky presunuté z Kohézneho fondu, v sume 11 306 mil. EUR, budú v rámci nástroja NPE slúžiť na spolufinancovanie projektov budovania dopravnej infraštruktúry uvedených v prílohe I nariadenia. Výška finančnej obálky, ktorá je v tejto súvislosti pridelená SR dosahuje **743 mil. EUR**, čo vrátane národného spolufinancovania predstavuje sumu **874 mil. EUR**. Tieto zdroje môžu byť využité iba na financovanie výdavkov súvisiacich s budovaním **základnej siete TEN-T**. Ostatné prostriedky nástroja budú prideľované všetkým členským štátom EÚ na základe výziev realizovaných zo strany Výkonnej agentúry TEN-T, resp. DG MOVE.

Pri výbere projektov oprávnených na financovanie by sa mali do 31. decembra 2016 rešpektovať finančné prostriedky pridelené jednotlivým štátom, ktoré sa previedli z Kohézneho fondu do kohéznej časti nástroja NPE. Následne, s účinnosťou od 1. januára 2017 budú zdroje, ktoré neboli zaviazané na projekt dopravnej infraštruktúry, presunuté do NPE. Tým budú k dispozícii všetkým členským štátom oprávneným na čerpanie prostriedkov z Kohézneho fondu s cieľom financovania projektov dopravnej infraštruktúry, pričom výber projektov bude prebiehať prostredníctvom nových súťažných výziev na predkladanie projektových návrhov.

Ciele v oblasti rozvoja dopravnej infraštruktúry uvedené v tomto dokumente sú aplikovateľné taktiež pre nástroj NPE. Koordináciu procesu čerpania zdrojov z nástroja NPE a zabezpečenie synergie s OPII bude vykonávať MDV SR. V nadväznosti na zverejnené výzvy budú prijímatelia (ŽSR, NDS, SSC) povinní pripraviť zodpovedajúce projektové žiadosti.

Na základe uvedeného bude výstavba a modernizácia dopravnej infraštruktúry v podmienkach SR v rámci základnej siete TEN-T na začiatku programového obdobia 2014 – 2020 preferovaná prioritne prostredníctvom finančného nástroja NPE. Cieľom je dosiahnuť plné využitie finančných prostriedkov alokovaných pre SR.

V rámci nástroja NPE nie je pevne stanovené percentuálne rozdelenie zdrojov medzi jednotlivé druhy dopravy. Komisia žiada členské štáty, aby zdroje finančného nástroja smerovali prioritne na výstavbu a modernizáciu železničných koridorov. Na rozvoj cestnej infraštruktúry by malo smerovať cca. 10 % národnej obálky. Prioritné zameranie finančného nástroja indikuje taktiež príloha I nariadenia, v rámci ktorej sú projekty spoločného záujmu lokalizované najmä na železničných koridoroch. MDVRR SR toto odporúčanie zohľadnilo a z nástroja CEF bude podstatná časť smerovaná na rozvoj železničnej infraštruktúry. V previazaní na toto odporúčanie boli stanovené aj alokácie v rámci prioritných osí OPII.

Tab. 144 Zoznam projektov cestnej infraštruktúry vhodných k financovaniu z fondu NPE

	Názov projektu	Dĺžka (km)	Investičné náklady (tis. EUR)	Realizácia projektu	
				Začiatok	Ukončenie
1.	D3 Čadca Bukov - Svrčinovec	5,7	249 237	2015	2018
Investičný potenciál			249 237	-	-

Tab. 145 Zoznam projektov železničnej infraštruktúry vhodných k financovaniu z fondu NPE

	Názov projektu	Dĺžka (km)	Investičné náklady (tis. EUR)	Realizácia projektu	
				Začiatok	Ukončenie
2.	ŽSR, Modernizácia železničnej trate Žilina – Košice, úsek trate Liptovský Mikuláš – Poprad Tatry (mimo), realizácia úseku Poprad–Tatry – Lučivná a Paludza – Liptovský Hrádok	31	500 000	2017	2020
Investičný potenciál			500 000	-	-

Tab. 146 Zoznam projektov vodnej dopravy vhodných k financovaniu z fondu NPE

	Názov projektu	Dĺžka (km)	Investičné náklady (tis. EUR)	Realizácia projektu	
				Začiatok	Ukončenie
1.	Nový most cez rieku Dunaj medzi mestami Komárno – Komárom (údaje za slovenský úsek)	1,35	55 556	2016	2018
Investičný potenciál			55 556	-	-

8.2.2 Informačná spoločnosť

Výška finančného krytia nástroja NPE na obdobie 2014 – 2020 bude **33 242 mil. EUR** (v bežných cenách), vrátane 11 306 mil. EUR, ktoré sa presunú z Kohézneho fondu. Suma 1 142 mil. EUR je vyčlenená na podporu investícií do rýchlych a veľmi rýchlych širokopásmových sietí a celoeurópskych digitálnych služieb.

V oblasti digitálnych služieb by mali byť poskytnuté prostriedky využité na granty zamerané na budovanie infraštruktúry potrebnej pre zavedenie technológie elektronickej totožnosti, elektronickeho verejného obstarávania, elektronických záznamov, digitálnej knižnice Europeana, webového portálu elektronickej justície a služieb v colnej oblasti. Tieto prostriedky by mali poslúžiť na zabezpečenie interoperability a pokrytie nákladov na prevádzku tejto potrebnej infraštruktúry na európskej úrovni, ktorá bude spájať príslušnú infraštruktúru jednotlivých členských štátov.

V podmienkach Slovenska bude možné prostriedky NPE využiť na dofinancovanie dopytovo orientovaných projektov v lokálnych oblastiach a ako doplnkový zdroj na financovanie rozvoja digitálnych služieb, tak ako je uvedené v tabuľke 147.

Tab. 147 Možné využitie NPE v rámci informačnej spoločnosti

Investičná priorita	Špecifický cieľ	Nástroj
Rozšírenie širokopásmového pripojenia a zavádzanie vysokorýchlostných sietí a podpora zavádzania nastupujúcich technológií a sietí pre digitálne hospodárstvo	Zvýšenie pokrytia širokopásmovým internetom / NGN	EFRR, NPE
Vývoj produktov a služieb IKT, elektronickeho obchodu a posilnenia dopytu po IKT	Zvýšenie inovačnej kapacity najmä malých a stredných podnikateľov v digitálnej ekonomike	EFRR, NPE

Posilnenie aplikácií IKT v rámci elektronickej štátnej správy, elektronickeho vzdelávania, elektronickej inklúzie, elektronickej kultúry a elektronickeho zdravotníctva	Zvýšenie kvality, štandardu a dostupnosti eGovernment služieb pre občanov	EFRR, NPE
	Zvýšenie kvality, štandardu a dostupnosti eGovernment služieb pre podnikateľov	EFRR, NPE
	Zlepšenie celkovej dostupnosti dát verejnej správy vo forme otvorených dát	EFRR
	Zlepšenie digitálnych zručností a inklúzie znevýhodnených jednotlivcov do digitálneho trhu	EFRR
	Umožnenie modernizácie a racionalizácie verejnej správy IKT prostriedkami	EFRR
	Racionalizácia prevádzky informačných systémov pomocou eGovernment cloudu	EFRR, NPE
	Zvýšenie kybernetickej bezpečnosti v spoločnosti	EFRR

10 Zníženie administratívnej záťaže pre prijímateľov

Tab. 155 Zníženie administratívnej záťaže pre prijímateľov

Plánované opatrenia	Začiatok realizácie opatrenia	Plná realizácia opatrenia
Zapojenie zamestnancov do systému nepretržitého vzdelávania subjektov zapojených do implementácie EŠIF, s dopadom na zefektívnenie procesov implementácie a priame zníženie administratívnej záťaže prijímateľov	01.01.2014	31.12.2014 a následne priebežne počas celého programového obdobia 2014 - 2020
Pre EŠIF okrem EPFRV - prebudovanie súčasného informačného systému ITMS II na systém plne zohľadňujúci požiadavky e-kohézie, ktorého dizajn a funkcionality budú zodpovedať súčasným svetovým štandardom inteligentných otvorených informačných systémov. Pre PRV 2014 – 2020 Pôdohospodárska platobná agentúra plánuje zavedenie elektronickej komunikácie v rovnakom termíne plnej realizácie opatrenia.	01.01.2014	31.12.2015
Zavedenie jednotných, jasných a efektívnych pravidiel zmenového konania umožňujúceho optimálne reagovať na zmenené podmienky realizácie projektu	01.01.2014	31.12.2014
Zverejňovanie modelových vzorov dokumentácie k VO na úrovni ÚVO v užívateľsky jednoduchom online prostredí s cieľom šírenia príkladov dobrej praxe v oblasti VO	01.11.2013	01.07.2015
Priame personálne posilnenie administratívnych kapacít pre oblasť prípravy projektových žiadostí, VO, oblasť riadenia a finančného riadenia projektov a environmentálnych otázok u prijímateľov	01.01.2015	priebežne
Pre efektívnejšiu a kvalitnejšiu prípravu projektov OPII je žiaduce, aby RO OPII zaradil medzi oprávnené aktivity novú aktivitu „Riadenie projektu“. Prijímatelia si prostredníctvom uvedenej aktivity môžu refundovať mzdové prostriedky na	01.01.2015	priebežne

zamestnancov, ktorí sa podieľajú na príprave a implementácii projektov OPII alebo si môžu nárokovať výdavky na externé riadenia		
Zaviesť kultúru vykonávania predbežných konzultácií s partnermi (EK, JASPERS, tretí sektor, okolité štáty) pri dopravných projektoch ešte v ich prípravnej fáze (napr. vo fáze štúdie realizovateľnosti, technickej štúdie) a pred ich schválením na národnej úrovni, čo môže priniesť pozitíva v podobe možnosti skrátenia celého procesu prípravy a schvaľovania ŽoNFP, resp. eliminácie opakovaného dopĺňania a modifikácie projektových žiadostí	01.01.2014	priebežne
Vytvoriť podmienky pre využitie zjednodušeného vykazovania výdavkov projektov v rámci tých typov aktivít, ktoré sú vzhľadom na ich charakter pre využitie jednotlivých spôsobov vykazovania výdavkov vhodné	01.01.2015	priebežne
Z pozície RO OPII uzatváranie bilaterálnych zmlúv a dohôd s partnermi (napr. ÚVO, MŽP SR) s cieľom získavania usmernení pre rozhodovanie na úrovni prípravy a implementácie projektov	01.01.2015	priebežne

Plánované aktivity na znižovanie administratívnej záťaže v rámci OPII v oblasti VaI:

Opatrenie	Predpokladaný harmonogram zavedenia opatrenia
Postupný prechod na výlučne elektronický spôsob komunikácie medzi žiadateľom/prijímateľom a RO/SO – nutné prispôbiť za týmto účelom interné postupy RO/SO	1Q2015
Žiadateľ/prijímateľ bude predkladať na RO/SO iba tie dokumenty, ktoré zatiaľ ešte nepredložil, resp. bude predkladať iba zmeny alebo konsolidované znenia príslušných dokumentov – pokiaľ to bude možné, predkladať iba elektronické verzie dokumentov, resp. ich scany, za týmto účelom zriadiť v rámci RO/SO, resp. aspoň RO príp. aspoň SO dátové úložisko dokumentov, pokiaľ takéto úložisko nebude zriadené na úrovni CKO pre všetky programy	2Q2015
Žiadateľ/prijímateľ by nepredkladal doklady dokumentujúce skutočnosti, ktoré sú verejne dostupné napr. na jeho webovom sídle (štatúty, zriaďovacie listiny), verejných registroch (zoznam výskumných inštitúcií, registre organizácií, NGO, nadácií, registre ŠÚ SR) alebo ktoré už raz predložil orgánu štátnej správy (daňové priznanie, účtovná závierka), prípadne by iba doložil odkaz, kde dané skutočnosti nájde na internete, pokiaľ sú dostupné	2Q2015
Vytvorenie chránenej elektronickej komunikácie, čo by umožnilo úplne eliminovať predkladania dokumentácie v prípade ŽoP zo strany prijímateľa, kde by prijímateľ vytvoril pracovné miesto administrátora a v prípade ŽoP by na RO zaslal len v zapečatenej obálke prístupové heslo k overeniu dokumentácie, ktorá by bola vlastne ŽoP prijímateľa, ktorý by nemusel materiál ani len skenovať, nakoľko by garantoval zhodu elektronicky zdieľaného	4Q2015

dokumentu s fyzickým výtlačkom, ktorý by mal pripravený k archivácii a v prípade kontroly na mieste, auditu, atď. Samotní zamestnanci prijímateľa by do zdieľaného adresára prijímateľa /osobitá časť internetovej stránky/ mohli priebežne vkladať podklady zaraditeľné následne do ŽoP	
Vytvorenie pozície odborníkov vyškolených RO/SO, ktorí budú na mieste v sídle prijímateľa /prípadne spojením 3-4 prijímateľov v rámci regiónu a príbuznosti projektu/ poskytovať informácie a prvotne pomáhať s implementáciou projektu, vypracovaním ŽoP	1Q2015
Organizovanie seminárov pre žiadateľov/prijímateľov do cieľového regiónu a realizovať ich vysoko interaktívne	1Q2015
Využívať možnosti elektronickej komunikácie v prípade vypracovávaní písomných výziev k objasneniu viac ako formalizovanej a byrokraticky náročnej listovej formy komunikácie	1Q2015
V rámci OPII (časť výskum a inovácie) sa uvažuje so zavedením využívania paušálnych sadzieb, čo je najúčinnější spôsob znižovania administratívnej náročnosti, ako aj harmonizácia pravidiel prípravy a implementácie projektov s Horizontom 2020	2Q2015
V rámci prijímateľov z verejného sektora VaV, mimovládneho sektora VaV a súkromného sektora VaV, ktorí majú povinnosť spolufinancovania projektov, je nutné zaviesť menej rigidný spôsob spolufinancovania projektov (umožnenie tzv. in-kind spolufinancovania; v prípade verejných VŠ odstránenie nemožnosti spolufinancovať projekty z prostriedkov na prevádzku VŠ a odstránenie povinnosť spolufinancovať každý jeden výdavok osobitne). V tomto kontexte by sa mali rozšíriť možnosti spolufinancovania o zdroje zo štátneho rozpočtu, ktoré predmetná štátna, resp. verejná inštitúcia získava formou normatívneho financovania. Pri VŠ či iných organizáciách obmedzovanie možnosti spolufinancovania rozsiahlejších projektov spôsobuje reálne problémy pri implementácii projektov. Predmetné finančné prostriedky VŠ prideľované ako neúčelové výkonové dotácie. Na základe uvedeného by malo byť umožnené tieto finančné prostriedky používať aj ako zdroj spolufinancovania	1Q2015
Vytvorenie jednotného elektronického systému na predkladanie pracovných výkazov práce prijímateľom pre všetky OP s príslušnou vizibilitou – prijímateľ nemusí vykazovať činnosti jednak v rozdielnych typoch formulárov pracovných výkazov vytvorených RO, pričom sa počet exemplárov zníži na 1, keďže by bol jeden systém. (MŠVVAŠ SR pri príprave elektronického systému na predkladanie pracovných výkazov práce prijímateľom s ďalším cieľom vyvinúť iniciatívu zapojenia všetkým RO/SO pre všetky OP do takéhoto systému, keďže ITMS nekontroluje prekrývanie sa času, výkonu práce na projektoch v rámci rôznych OP, resp. RO/SO.)	2Q2015
Vypracovanie dohody medzi príslušnými poskytovateľmi pomoci v rovnakej oblasti s	1Q2015

presnými pravidlami oprávnenosti výdavkov (častým problémom pri projektoch OP VaV je financovanie najmä cestovných náhrad /ale tým aj personálnych nákladov/ z viacerých zdrojov /ŠF, KEGA, APVV a pod./, pričom veľmi často nie je zo strany prijímateľa jednoznačne preukázaný a ani preukázateľný pomer financovania výdavkov z jednotlivých zdrojov)	
--	--

11 Horizontálne princípy

11.1 Udržateľný rozvoj

Vysvetlenie zásady „znečisťovateľ platí“

V legislatíve SR nie je zásada „znečisťovateľ platí“ definovaná, avšak vo všeobecnosti možno pod touto zásadou rozumieť pravidlo, že ten, kto svojou činnosťou, prípadne nekonaním môže spôsobiť, alebo spôsobil znečisťovanie alebo poškodzovanie životného prostredia, by mal znášať aj náklady na prevenčné a nápravné opatrenia predchádzajúce, alebo zabráňujúce znečisťovaniu alebo poškodzovaniu. V prípade, ak nápravné opatrenia nie je možné vykonať tak, že sa životné prostredie uvedie do pôvodného stavu, mal by znečisťovateľ znášať takú kompenzáciu poškodenia, alebo znečistenia životného prostredia, ktorá bude úmerná miere svojho podielu tohto znečistenia, alebo poškodenia životného prostredia. Príslušný orgán verejnej správy môže prijať nevyhnutné preventívne alebo nápravné opatrenia, ale len v prípade, ak znečisťovateľ nie je schopný tieto opatrenia realizovať sám. Zásada znečisťovateľ platí zahŕňa prevenčnú a nápravnú zložku. Prevenčná zložka – znamená, že každý, kto svojou akoukoľvek činnosťou, resp. opomenutím konania môže spôsobiť poškodenie životného prostredia, je povinný vykonať na vlastné náklady také opatrenia, ktoré predchádzajú znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia, prípadne tieto nežiaduce negatívne vplyvy vlastnej činnosti minimalizujú na úroveň, ktorá je prípustná z hľadiska osobitných predpisov (ide o prípustné limity znečisťovania ovzdušia, vody, pôdy a pod.). Nápravná zložka – znamená, že každý, kto spôsobil závažné poškodenie alebo znečistenie životného prostredia, je povinný v súlade s príslušným všeobecne záväzným právnym predpisom na vlastné náklady toto znečistenie prípadne poškodenie životného prostredia odstrániť a uviesť životné prostredie do pôvodného stavu, prípadne do stavu, ktorý v čo najmenšej miere poškodzuje životné prostredie a znečisťuje jednotlivé jeho zložky.

... aktivity v oblasti zmeny klímy (mitigácia a adaptácia) priamo začlenené aj do relevantných OP s vyčlenením indikatívnej alokácie na identifikované opatrenia. Pre systematické sledovanie vplyvu OP na zmenu klímy je možné použiť existujúce modely, ktoré umožňujú stanoviť uhlíkovú intenzitu jednotlivých aktivít v rámci OP (napríklad model CO2MPARE).

Udržateľný rozvoj v oblasti výskumu a inovácií

Hlavným cieľom horizontálneho princípu udržateľný rozvoj je zabezpečenie environmentálnej, ekonomickej a sociálnej udržateľnosti rastu. Uvedená definícia plne korešponduje s prioritami stratégie Európa 2020 – udržateľným, inteligentným a inkluzívnym rastom. Vzhľadom k tomu, že intervencie sa budú realizovať prierezovo prostredníctvom viacerých programov, monitorovanie a hodnotenie dosiahnutia cieľa horizontálneho princípu udržateľný rozvoj bude realizované na úrovni systému EŠIF 2014 – 2020 tak, aby výsledný efekt synergicky podporoval všetky jeho aspekty, vrátane adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy a mitigácie.

Za účelom znižovania negatívnych vplyvov na klímu, znižovania znečistenia ovzdušia a ostatných zložiek životného prostredia (ďalej len „ŽP“), ako aj s ohľadom na energetickú efektívnosť sa bude pri projektoch financovaných z EŠIF uplatňovať zelené verejné obstarávanie¹⁶⁴. Zeleným verejným obstarávaním možno dosiahnuť okrem environmentálnych prínosov (napr. znížená spotreba energie,

znížená spotreba vody, znížená spotreba surovín z neudržateľných zdrojov, znížené množstvo nebezpečných látok pre ŽP, znížená tvorba znečisťujúcich látok, ochrana ovzdušia, pôdy a vody, vyššie využitie obnoviteľných zdrojov energie, environmentálne nakladanie s odpadmi, znížený vplyv na biodiverzitu, atď.) aj sociálne/zdravotné prínosy (zlepšenie kvality života, zdravšie pracovné prostredie, ochrana zdravia) a ekonomické prínosy (šetrenie nákladov na elektrinu, vodu, zneškodňovanie odpadov a iné).

Na národnej úrovni analytickú, hodnotiacu, strategickú a metodickú činnosť implementácie horizontálneho princípu udržateľný rozvoj zabezpečí MIRRI SR tak, aby bol efektívne riadený vo vzťahu ku všetkým programom.

Pre účinné uplatňovanie horizontálneho princípu udržateľný rozvoj bude jeho hlavný cieľ stanovený v hodnotiacom a výberovom procese žiadosti o príspevok ako diskvalifikačné kritérium v rámci prioritných osí OP⁵⁸.

11.2 Rovnosť príležitostí a nediskriminácia

... príležitostí na trhu práce v zmysle dôvodov vyplývajúcich z antidiskriminačného zákona a v prístupe a využívaní infraštruktúry a služieb.

Nediskriminácia predstavuje strategický cieľ založený na vytváraní podmienok pre zabezpečenie rovnakého prístupu všetkých ľudí do určitého sociálneho prostredia (napr. prístupu k zamestnaniu, vzdelaniu, zdravotnej starostlivosti atď.), resp. k zabezpečeniu rovnakej dostupnosti verejných služieb a zdrojov. Cieľom je eliminovať a predchádzať diskriminácii a odstraňovať bariéry, ktoré vedú k izolácii a vylučovaniu ľudí z verejného, spoločenského, pracovného života, a to na základe takých sociálnych kategórií, ako je pohlavie/rod, vek, zdravotné postihnutie, rasa, etnikum, vierovyznanie alebo náboženstvo, sexuálna orientácia a pod. Zásady podpory EÚ pre EŠIF definujú povinnosť prijať primerané opatrenia na zabránenie akejkoľvek diskriminácii na základe spomínaných kategórií.

Pre účinné uplatňovanie HP Rovnosť príležitostí a nediskriminácia bude v hodnotiacom a výberovom procese žiadosti o príspevok stanovené diskvalifikačné kritérium. Proces monitorovania plnenia HP bude na projektovej úrovni sledovaný prostredníctvom monitorovacích správ, ktorých súčasťou bude samostatný výstup obsahujúci informácie o horizontálnych princípoch (t. j. popisom vykonaných aktivít, ich výsledkov a vyhodnotením ich príspevku k dosahovaniu stanovených cieľov HP), ako aj kontrolou na mieste realizácie projektov a následne hodnotením príspevku k cieľom HP. Samostatný výstup obsahujúci informácie o uplatňovaní HP bude podkladom pre proces hodnotenia príspevku VaI k plneniu cieľov identifikovaných v národnom strategickom dokumente. Odpočet plnenia dosiahnutej úrovne stanovených cieľov v národnom strategickom dokumente, vrátane návrhu nápravných opatrení a odporúčaní k ich dosiahnutiu, bude každoročne predkladaný do vlády SR.

RO OPII bude predkladať orgánu zodpovednému za uplatňovanie HP rovnosť príležitostí a nediskriminácia pravidelnú informáciu o ich plnení, a to vyhodnotením monitorovacích správ a kontrol na mieste v pravidelných časových intervaloch. Analytickú, hodnotiacu, strategickú a legislatívnu činnosť pre uplatňovanie HP rovnosť príležitostí a nediskriminácia bude na národnej úrovni zabezpečovať Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „MPSVR SR“), ktoré je zodpovedné za štátnu politiku v tejto oblasti. Rovnako bude zabezpečovať vzdelávacie a školiace aktivity pre uplatňovanie HP rovnosť príležitostí a nediskriminácia subjektom zapojeným do implementácie EŠIF, ako aj relevantným sociálno-ekonomickým partnerom.

Na efektívne a účinné uplatňovanie HP rovnosť príležitostí a nediskriminácia bude na úrovni OPII potrebné zvýšiť, resp. optimalizovať počet zamestnancov, ktorí budú zabezpečovať vykonávanie vymenovaných činností.

⁵⁸ Str. 102, PD SR, kap. 1.5.3 Udržateľný rozvoj.

Vecne príslušní zástupcovia MPSVR SR za uplatňovanie HP rovnosť príležitostí a nediskriminácia budú mať zabezpečené zastúpenie v Monitorovacom výbore pre OPII.

11.3 Rovnosť medzi mužmi a ženami

... popisu vykonaných aktivít, ich výsledkov a vyhodnotením ich príspevku k dosahovaniu stanovených cieľov HP), ako aj kontroly na mieste realizovaných projektov.

RO OPII bude predkladať orgánu zodpovednému za uplatňovanie HP v oblasti pravidelnú informáciu o plnení HP vyhodnotením monitorovacích správ a kontrol na mieste, a to v pravidelných časových intervaloch.

Gestorom HP je na národnej úrovni MPSVR SR, ktoré je zodpovedné za štátnu politiku tejto oblasti a bude zabezpečovať aj koncepcnú, strategickú a legislatívnu činnosť v oblasti implementácie HP.

Na efektívne a účinné uplatňovanie HP rodová rovnosť bude na úrovni OPII potrebné zvýšiť, resp. optimalizovať počet zamestnancov, ktorí budú zabezpečovať vykonávanie vymenovaných činností. Vecne príslušní zástupcovia MPSVR SR za uplatňovanie HP rovnosť medzi mužmi a ženami budú mať zabezpečené zastúpenie v Monitorovacom výbore pre OPII.

12 Samostatné časti

12.3 Zapojenie príslušných partnerov do prípravy operačného programu a úlohy partnerov v rámci implementácie, monitorovania a hodnotenia operačného programu

Tab. 158 Prehľad zloženia a počet zástupcov Riadiaceho výboru pre prípravu Operačného programu Integrovaná infraštruktúra v programovom období 2014 - 2020

P. č.	Organizácia/inštitúcia	Počet zástupcov / Počet zástupcov s hlasovacím právom
1.	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky	5 / 4
2.	Ministerstvo financií Slovenskej republiky	2 / 1
3.	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky	2 / 1
4.	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky	2 / 1
5.	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky	2 / 1
6.	Ministerstvo obrany Slovenskej republiky	2 / 1
7.	Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky	2 / 1
8.	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky	2 / 1
9.	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky	2 / 1
10.	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky	2 / 1
11.	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky	2 / 1
12.	Úrad vlády Slovenskej republiky	1 / 1
13.	Zástupca mimovládnych neziskových organizácií na základe nominácie Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti	1 / 1
14.	Združenie samosprávnych krajov SK8	1 / 1
15.	Združenie miest a obcí Slovenska	1 / 1

Tab. 159 Prehľad zloženia a počet zástupcov Pracovnej skupiny pre programovanie v sektore doprava v programovom období 2014 – 2020

P. č.	Organizácia/inštitúcia	Počet zástupcov / Počet zástupcov s hlasovacím právom
1.	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky	10 / 10
2.	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky	1 / 1
3.	Národná diaľničná spoločnosť, a. s.	1 / 1
4.	Slovenská správa ciest	1 / 1
5.	Železnice Slovenskej republiky	1 / 1

6.	Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a. s.	1 / 1
7.	Letisko M. R. Štefánika – Airport Slovakia, a. s.	1 / 1
8.	Letisko Poprad – Tatry, a. s.	1 / 1
9.	Letisková spoločnosť Žilina, a. s.	1 / 1
10.	Letisko Piešťany, a. s.	1 / 1
11.	Letisko Sliač, a. s.	1 / 1
12.	Agentúra na podporu rozvoja vodnej dopravy	1 / 1
13.	Verejné prístavy, a. s.	1 / 1
14.	JASPERS	1 / 1
15.	Hlavné mesto SR Bratislava	1 / 1
16.	Mesto Košice	1 / 1
17.	Mesto Prešov	1 / 1
18.	Mesto Žilina	1 / 1
19.	Úrad Bratislavského samosprávneho kraja	1 / 1
20.	Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja	1 / 1
21.	Úrad Košického samosprávneho kraja	1 / 1
22.	Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja	1 / 1
23.	Úrad Prešovského samosprávneho kraja	1 / 1
24.	Úrad Trenčianskeho samosprávneho kraja	1 / 1
25.	Úrad Trnavského samosprávneho kraja	1 / 1
26.	Úrad Žilinského samosprávneho kraja	1 / 1
27.	Únia dopravy, pôšt a telekomunikácií SR	1 / 1
28.	Združenie miest a obcí Slovenska	1 / 1
29.	Únia miest a obcí Slovenska	1 / 1
30.	Priatel'ia Zeme - CEPA	1 / 1
31.	Výskumný ústav dopravný, a. s.	1 / 1
32.	Žilinská univerzita v Žiline	1 / 1
33.	Slovenská technická univerzita, Bratislava	1 / 1

Tab. 160 Prehľad zloženia a počet zástupcov Pracovnej skupiny pre zabezpečenie plnenia ex ante kondicionálit Rast v oblasti digitálnych služieb a Infraštruktúra prístupovej siete novej generácie

P. č.	Organizácia/inštitúcia	Počet zástupcov / Počet zástupcov s hlasovacím právom
1.	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky	1 / 1
2.	Úrad vlády SR – Centrálny koordinačný orgán	1 / 1
3.	Úrad vlády SR - Riadiaci orgán pre OPIS	1 / 1
4.	Ministerstvo financií Slovenskej republiky	5 / 4
5.	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky	1 / 1
6.	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky	1 / 1
7.	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky	1 / 1
8.	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky	1 / 1
9.	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky	1 / 1
10.	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky	1 / 1
11.	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky	1 / 1
12.	Partnerstvá pre prosperitu	1 / 1
13.	IT Asociácia Slovenska	1 / 1
14.	Únia miest Slovenska	1 / 1
15.	Združenie miest a obcí Slovenska	1 / 1
16.	Združenie samosprávnych krajov SK8	1 / 1

17.	Národná agentúra pre sieťové a elektronické služby	1 / 1
18.	Slovenská technická univerzita	1 / 1

Tab. 161 Zoznam partnerov zapojených do prípravy operačného programu (časť VaI)

Názov zastúpeného subjektu	Počet členov
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	4
Agentúra pre ŠF EÚ MŠVVaŠ SR	1
Ministerstvo hospodárstva SR	4
Centrálny koordinačný orgán	1
Ministerstvo financií SR	3
Ministerstvo životného prostredia SR	1
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	1
Ministerstvo zahraničných vecí SR a európskych záležitostí SR	1
Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR	1
Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR	1
Ministerstvo vnútra SR	1
Ministerstvo spravodlivosti SR	1
Ministerstvo obrany SR	1
Ministerstvo zdravotníctva SR	1
Úrad pre verejné obstarávanie	1
Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity	1
Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti	1
Úrad Bratislavského samosprávneho kraja	1
Úrad Trnavského samosprávneho kraja	1
Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja	1
Úrad Trenčianskeho samosprávneho kraja	1
Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja	1
Úrad Žilinského samosprávneho kraja	1
Úrad Košického samosprávneho kraja	1
Úrad Prešovského samosprávneho kraja	1
Slovenská akadémia vied	1
Slovenská rektorská konferencia	1
Rada vysokých škôl SR	1
Slovenská akadémia pôdohospodárskych vied	1
Zväz slovenských vedecko-technických spoločností	1
Zväz priemyselných, výskumných a vývojových organizácií	1
Únia miest Slovenska	1
Združenie miest a obcí Slovenska	1
Klub 500	1
Podnikateľská aliancia Slovenska	1
Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR	1
Republiková únia zamestnávateľov	1
Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu	1
Slovenská obchodná a priemyselná komora	1
Združenie bezpečnostného a obranného priemyslu SR	1
Zväz strojárskoho priemyslu Slovenskej republiky	1
Zväz automobilového priemyslu Slovenskej republiky	1

Slovenská akademická informačná agentúra	1
Rada vlády SR pre mimovládne neziskové organizácie	1
Združenie podnikateľov Slovenska	1
Štatistický úrad SR	1
Konfederácia odborových zväzov	1
Slovenská elektromechanická asociácia	1
Slovenská živnostenská komora	1
Slovenský živnostenský zväz	1
Zväz hutníctva, ťažobného priemyslu a geológie SR	1
Zväz stavebných podnikateľov Slovenska	1
koordinátor horizontálnej priority Trvalo udržateľný rozvoj	1
koordinátor horizontálnej priority Rovnosť príležitostí	1
Združenia výskumne a technicky orientovaných univerzít SR	2
Predseda Rady predsedov pre priority výskumu a vývoja	1
Národný delegát Slovenskej republiky pre Európsku výskumnú radu	1
Národný delegát Slovenskej republiky pre výskumné infraštruktúry	1
Národný delegát Slovenskej republiky pre špecifický program Spolupráca 7. Rámcového programu EÚ pre výskum a vývoj	1
Slovenská inovačná a energetická agentúra	1
Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania	1
Asociácia priemyselnej ekológie na Slovensku	1
IT Asociácia Slovenska	1
Vidiecky parlament SR	1
Únia klastrov Slovenska	1